

m muziekwereld

De nieuwe artistiek leider en dirigent van het NJO

Het spannende avontuur van Ruben Hein

- De nieuwe Auteursrechtlijn is een feit
- Meldpunt Unfair Practice open

Ntb.

vakbond voor musici

De zomer is gearriveerd. Het festivalseizoen opent. ‘We’ wonnen in mei het Eurovisie Songfestival. Redenen genoeg om optimistisch te zijn.

Bij de nieuwe zomer past aandacht voor het nieuwe. Daarom een special gericht op talentontwikkeling. Zo ging het Nationaal Jeugd Jazz Orkest (NJJO) opnieuw van start. Ruben Hein is de komende twee jaar artistiek leider en dirigent. Een interview met hem over het nieuwe NJJO, zijn visie en verwachtingen, treft u als openingsartikel in deze zomerse *Muziekwereld*.

Toch is niet alles zonnig. Van Fair Practice is – ook in de muziek – nog altijd al te vaak geen sprake. Kunstenbond richtte zelfs een meldpunt Unfair Practice op om nog zichtbaarder te maken hoe hardnekkig het probleem van onderbetaling in de creatieve sector is. Voor zzp’ers in de orkestensector en voor pop- en jazzmusici. Maar evengoed voor andere werkenden in de sector, voor acteurs, fotografen, voor journalisten en regisseurs. Het kan en moet beter. En wij mogen niet rusten tot de overheid de mooie woorden over ‘een arbeidsmarktagenda’ en ‘fair practice’ vertaalt in daadwerkelijk beleid.

Goed nieuws was en is ook de nieuwe Richtlijn Auteursrecht. Hoewel de meeste Nederlandse Europarlementariërs tegen het voorstel stemden (een aloud probleem: Nederland houdt niet van auteursrechten), zullen ook internetgiganten als Google (YouTube) en Facebook in de nabije toekomst een eerlijke vergoeding voor het gebruik van muziek, foto’s en film moeten gaan betalen. Maar hoe dat precies gaat werken blijft tot de implementatie van de richtlijn onduidelijk. Vooral door de vele compromissen die

bij de totstandkoming van de tekst gesloten werden, maar ook omdat de Europese wetgever geen aandacht besteedde aan de verdeling tussen verschillende rechthebbenden, tussen producenten en artiesten bijvoorbeeld. Een punt van zorg, voor wie naar de ervaringen met Spotify en andere streamingdiensten kijkt.

‘We can’t know where we’re going, unless we know where we’ve been’ stelde president Kennedy ooit. Om die reden zullen wij dit jaar, waarin wij het 100-jarig Ntb-jubileum vieren, niet alleen naar de toekomst, maar ook naar het verleden kijken. In dit nummer: de moeizame totstandkoming van de Nederlandse Wet op de naburige rechten. Veel komt helaas nog steeds bekend voor.

Ondanks ons voornemen een zomers en positief nummer te maken, hangt er evengoed een wolk boven deze *Muziekwereld*. Ik ontkom er niet aan dit redactioneel met een zwarte rand af te sluiten.

Op 22 mei overleed Cees Schrama, jazz- en muzieklegende, een man met onvergelijkbare verdiensten voor de Nederlandse jazz. Op de plek waar u gewend was zijn vaste column te lezen, treft u daarom in dit nummer een in memoriam. Een in memoriam dat per definitie te kort moet zijn; over zijn leven en zijn verdiensten zijn boeken te vullen.

Wij zullen hem missen, al blijft hij bij ons in de muziek.

Erwin Angad-Gaur
senior adviseur Kunstenbond/Ntb en directeur VCTN

Inhoud

- kort nieuws

5 Wat speelt er?

interview met Ruben Hein

6 Op zoek naar eigenheid

12 Tournee NJJO

auteursrechten

14 De nieuwe Auteursrichtlijn

17 VCTN-nieuws

Vers geperst

18 cd-recensies

18 In memoriam Cees Schrama

21 Wat de winst van Duncan Laurence ons leren kan

cao

22 De inkomenspositie van orkestmusici: 10 jaar later

column Stan Rijven

25 Ritmundo – Druk op repeat

- Muziekwereld nr. 2 – 2019
- EHBO

26 Welke rechten heb ik als eigen beheer-producent?

DDJF

27 Talentontwikkeling

28 Uitreiking Gouden en Zilveren Notekrakers

juridisch

30 Why can't we be friends?

34 Uit de lengte of de breedte

37 De Favoriete Compositie van...

ZZP

38 Talentontwikkeling: de fiscale aspecten

40 Kunstenbond opent meldpunt Unfair Practice

column Bart Wirtz

41 Dromen

42 100 jaar Ntb

Onder de leden

44 Rick Treffers

Ntb-verzekeringen

47 Verzekeringen op maat

colofon

Muziekwereld is het blad van de Vakgroep
Muziek Kunstenbond/Ntb vakbond voor musici

Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR Amsterdam
T: 020-2108050
E: info@kunstenbond.nl
I: www.ntb.nl

vakbond voor musici

De Ntb is op werkdagen telefonisch bereikbaar
tussen 12:00 en 17:00 uur. U kunt uw vragen en andere zaken
ook per fax of email aan ons voorleggen.

omslag: Minke Faber

Redactie:

Erwin Angad-Gaur (hoofdredacteur), Jeroen Akkermans (eindredacteur),
Anita Verheggen

Met medewerking van:

Hans Dobbenberg, Stan Rijven, Bjorn Schipper, Cees Schrama,
rakenDra Smit, Jimmy Tigges, Bart Wirtz, Eloy Veldhuijzen,
Michael Klier, Michiel Jongewaard, Peter Boertje, Mark Gerrits
en Patrick Onderweegs

Illustraties

Robert Swart

Fotografie:

Minke Faber

Basisvormgeving / Lay-out:

Robert Swart

Drukwerk

BDU, Barneveld

Ntb/vakgroep Muziek Kunstenbond

Bestuur

Alexander Beets (voorzitter),
Will Maas (secretaris/penningmeester),
Guus Bleijerveld,
Daan van der Bruggen,
Ad Hoendervangers,
Patrick Onderweegs,
Simone Vierstra

Bureau

Administratie en helpdesk

Caroline Beukenkamp
carolinebeukenkamp@kunstenbond.nl

Secretariaat info@kunstenbond.nl

Financiële administratie

Espen Strandhagen
espenstrandhagen@kunstenbond.nl

Juridische zaken/contracten

juridischadvies@kunstenbond.nl

EHBO-project (over muziekproducties)

rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Werkgebieden

Lichte muziek en artiesten:

Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl

pop

rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Orkesten & Muziekdramatische kunst:

Mark Gerrits markgerrits@kunstenbond.nl

Kamermuziek:

Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl

Auteurs- en Naburig Recht:

Erwin Angad-Gaur erwinangadgaur@kunstenbond.nl

Muziekonderwijs:

Karin Boelhouwer karinboelhouwer@kunstenbond.nl

Zorgeloos het festivalseizoen in? Laat je verlonen!

Verzekerd voor WW en Ziektewet
Voor iedereen in de culturele sector
Korting voor NTB/Kunstenbond-leden

Artiestenverloningen

Achterstraat 11 · 4101 BB Culemborg · 0345-524404 · info@artiestenverloningen.nl

kort nieuws

Wat speelt er?

Injazz presenteert staal-kaart van NL jazz

Op 27 en 28 juni a.s. vindt het business-to-business evenement Injazz plaats in LantarenVenster Rotterdam. Jazzliefhebbers kunnen er kennis maken met nieuw (inter)nationaal jazztalent tijdens het uitgebreide show casefestival. Op 28 juni discussieert de Europese jazzscene over hot jazz-items tijdens de Injazz-conferentie. Meer info over het festival en het conferentieprogramma van Injazz via: www.injazz.nl

Sena Performers Muziek-productiefonds

Ook in 2019 kunnen professionele musici een aanvraag doen bij het Sena Performers Muziek-productiefonds. De deadline van de 2e ronde is 16 juni en van de 3e ronde 3 november 2019. Het fonds biedt musici, die hun opnamen in eigen beheer willen uitbrengen, de kans om met subsidie een kwalitatief hoogwaardige geluidsopname te maken. Je kunt maximaal € 5000 aanvragen om de productiekosten van geluidsopnamen te financieren.

Twee derde van dit bedrag is een subsidie en een derde een renteloze lening. Aanvragers moeten het geleende bedrag binnen twee jaar terugbetalen aan Sena en het fonds financiert nooit meer dan 50% van het totaalbudget. De andere betrokken partijen moeten eenzelfde bedrag bijleggen om tot een finished product te komen. De subsidievoorwaarden staan op de website van Sena en je kunt er een digitaal aanvraagformulier downloaden en invullen. Voor meer info: www.sena.nl Let op: Ntb/Kunstenbond-leden kunnen hun cd/muziekproductie laten recenseren in dit magazine. Stuur je cd/muziekproductie en bio naar de Ntb/Kunstenbond, t.a.v. R. Smit, Oostenburgervoor-

straat 152, 1018 MR Amsterdam (r.smit@kunstenbond.nl).

Jaarvergadering Ntb op 21 juni in Amersfoort

Graag nodigen wij leden van de vakgroep Muziek/Ntb uit voor onze jaarvergadering op vrijdag 21 juni. De vakgroep Muziek/Ntb ontstond 1 juni vorig jaar, na de fusie tussen Ntb en Kunstenbond. De voormalige vakgroepen Klassiek en BV Pop en de zelfstandige vereniging Ntb gingen op in de nieuwe vakgroep. Op 21 juni organiseert de vakgroep haar eerste jaarvergadering. De jaarvergadering zal van 14:00 uur tot maximaal 16:00 uur in Amersfoort plaatsvinden. Dit is aansluitend op het

congres van de VCTN (Vereniging Muziekauteurs).

Voorlopige agenda

- Opening en vaststelling definitieve agenda
- Verslag activiteiten/beleidsplan
- Financieel verslag 2019
- Bestuursverkiezing *
- Rondvraag
- Sluiting

* Bestuurslid Ad Hoedervangers heeft aangegeven, wegens drukke werkzaamheden, niet langer beschikbaar te zijn voor de functie van vakgroepbestuurslid. Wij willen hem hartelijk danken voor zijn inzet als bestuurslid van de Ntb in de afgelopen jaren. Het vakgroepbestuur draagt Ellister van der Molen voor als nieuw bestuurslid. Leden kunnen (tegen) kandidaten voorstellen. Bij het ter perse gaan van deze *Muziekwereld* zijn geen kandidaten uit de leden voorgesteld.

Stukken zullen uiterlijk tien dagen voor de vergadering gepubliceerd worden op het leden-deel van onze website. Locatie: De Observant, Stadhuisplein 7 te Amersfoort

Bij Humble Heroes zijn sessiemusici voor even de baas

Zonder de inbreng van sessiemusici zou veel muziek waar we naar luisteren niet tot stand zijn gekomen of minder goed klinken. Maar wie zijn ze, welke inbreng hebben ze en kun je die als luisteraar herkennen? Omdat sessiemusici bijna altijd in de schaduw van een hoofdartiest opereren weten we maar weinig over hoe ze te werk gaan en met wie. Maar muzikliefhebbers met interesse in het vakmanschap achter de hits, kunnen nu terecht bij het streamingprogramma *Humble Heroes*. Daar zijn sessiemusici voor even hoofdartiest. Ze spelen live een aantal muziekstukken van eigen keuze en vertellen over hun vak. Luister naar het verhaal van percussionist Martin Verdonk (o.a. Lois Lane, Prince, Chaka Kahn, Snarky Puppy en Santana) over Prince en de subtiliteit die je als percussionist moet hebben

in je dienende rol. Of naar bassist Reyer Zwart (o.a. Tim Knol, Jaqueline Govaert, Claudia de Breij) over arrangeren en zijn tour met Van Dyke Parks. En naar violiste Marieke de Bruijn (o.a. Douwe Bob, Di-rect, Tangerine) of drummer Leon Klaasse (o.a. Powerplay, The Analogues). In de loop van een seizoen worden steeds nieuwe filmpjes van NL top-sessiemusici toegevoegd. *Humble Heroes* is een initiatief van de stichting Dutch Performers House en wordt geproduceerd door Corine Haitjema. De interviews met de sessiemusici worden afgenomen door de musici Bart Wirtz en Rolf Delfos. Je kunt de sessies bekijken via www.durchperformershouse.nl en het YouTube-kanaal van *Humble Heroes*. De interviews kun je ook beluisteren via de podcast en het speciale *Humble Heroes* Spotify-kanaal.

Op zoek naar eigenheid

Ruben Hein is de komende twee jaar artistiek leider en dirigent van het Nationaal Jeugd Jazz Orkest (NJJO). Met dit gezelschap doet hij dit jaar ruim tien optredens, waaronder het North Sea Jazz Festival en de Zomer Jazz Fiets Tour. Wat zijn zijn drijfveren, hoe pakt hij het aan en wat zijn zijn verwachtingen?

tekst: Jimmy Tigges fotografie: Minke Faber

Het begon met het afluisteren van de tapejes, daarna de live audities en de eerste repetities met negentien uitverkoren jonge muzikanten. Tegelijkertijd loopt zijn nieuwe solotoer *Boventoon*. En dan is de 36-jarige zanger, pianist en componist ook nog vader van drie 'héél kleine kinderen'. Best wel intensief allemaal, erkent hij. Niettemin oogt hij ontspannen, hier in de foyer, enkele uren voor zijn solo-optreden in het Stadstheater van Zoetermeer.

Wat bracht hem ertoe om 'ja' te zeggen op de vraag van stichting Jazz in Actie om voor twee jaar het muzikale leiderschap van 'het Jong Oranje van de jazz' op zich te nemen?

'Ik vind het sowieso leuk om met

jonge getalenteerde muzikanten te werken,' verklaart hij. 'Dat zo'n orkest je in de schoot wordt geworpen is fantastisch. Ik heb het NJJO de afgelopen jaren vanaf de zijlijn gevolgd. Ik wilde ja zeggen, maar er wel mijn eigen draai aan geven. Ik had geen zin in een standaard big band-opstelling, met veel koper en dan vervolgens schemaatje-solootje-schemaatje spelen, met een swing erin en een lekkere groove en zo. De opstelling is dus wat anders, een beetje als een mini-symfonieorkest.'

Ik vond het leuk om klassieke en jazzinstrumenten te mixen, met naast de trompetten en trombones ook een hobo, fagot, hoorn en strijkers, maar ook elektronica, zoals een synth-bas.

De geluiden van nu. Vanuit dat idee heb ik de muzikanten geselecteerd. Het is een ontzettend leuke, fijne club jonge mensen. Ze kunnen allemaal ontzettend goed spelen, hun instrumentbeheersing is heel groot.

Je hebt de J van ‘Jazz’ in NJJO dus ruim geïnterpreteerd?

‘De stichting was op zoek naar een crossover. Ik sta met één voet in de jazz, omdat ik daarin begonnen ben. Met een andere voet sta ik in een heleboel andere dingen. Ik heb een jazzopleiding gedaan op het conservatorium, maar er is zoveel meer dan jazz. Het leuke van deze generatie is, dat ze toegang hebben tot ontzettend veel muziek. Ze kennen ook dingen die ik niet ken, dat is interessant.

Ik snap die jongens en meisjes van het NJJO precies. Ik ben ook op dezelfde plek geweest, in mijn conservatoriumtijd. Daarom vind ik het leuk om te zien waar ze naar luisteren en kijken. Sommige dingen zijn niet veranderd. Bij de auditietapes kwamen dezelfde dingen voorbij die ik 17 jaar geleden moest doen.

De jongste van het orkest is geboren in 2001, ze groeien op met alles wat voorbijkomt op Spotify, YouTube enz. Muziek heeft tegenwoordig een andere waarde. Ze zijn nieuwsgierig, hebben toegang tot heel veel ingrediënten. Ze kennen allemaal *Giant Steps* van Coltrane, maar ook Kendrick Lamar, om maar wat te noemen. Er zitten een paar klassiek geschoolde musici tussen, die ook dit uitstapje maken. Muziek is geen kwestie van hokjes, muziek is fluïde.’

Dat klinkt als een brede visie

‘Ik wil dat het meer is dan het spelen van de noten uit de bladmuziek en het mee mogen doen an sich. Voor de komende jaren is dit mijn band. Tijdens de eerste repetities heb ik

‘Muziek is geen kwestie van hokjes, muziek is fluïde’

gezegd dat we niet alleen typische jazzstukken gaan spelen, maar ook Radiohead en Gil Scott Heron.

Daarnaast ben ik bezig om zelf nieuw materiaal voor dit orkest te schrijven, stukken die we laten bewerken door verschillende arrangeurs. De eerste ervaring is dat iedereen meedenkt en mee puzzelt, in de trant van “kunnen we dit niet beter zus spelen in plaats van zo?”

‘De volgende stap is dat iedereen de teksten leest, ook de drummer en de blazers, zodat je als muzikant een gevoel krijgt bij de liedjes. Dat creëert een meerwaarde voor jezelf, het publiek voelt dat ook. Dat hoeft niet per se het gevoel te zijn dat de schrijver bedoeld heeft. Een liedje van Gil Scott Heron over zijn moeder, mag van mij voor een ander over een konijn gaan, bij wijze van spreken. Het is mooi als je hard, hoog, snel of langzaam tienduizend noten kan spelen, maar het is nog mooier als die noten bijdragen aan het collectieve gevoel en aan de muziek in zijn geheel.

Toen ik zelf zo jong was, was ik heel erg bezig met mijn instrument. Waar ik wel veel van heb geleerd hoor, maar ik vergat te onderzoeken wie ik als muzikant wilde worden. Ik ben daar later door omstandigheden wel achter gekomen.

Er is meer dan alleen het oefenhok en sessies in de kroeg. Meer dan muziek die al gespeeld is. Wil je een eigen soort muziek spelen, dan moet je een laag dieper. Zo kom je erachter wie je wil zijn als muzikant. Die eigenheid, dat is waarvoor je wil gaan knokken. Iets waarnaar ik zelf ook nog steeds op zoek ben. Ik wil ook dat ieder NJJO-lid in die twee jaar één liedje schrijft. Gewoon om het gedaan

te hebben. We zien wel waar dat toe leidt.’

Hoe ga je dat aanpakken zonder ervaring als dirigent?

‘Deels door er te gaan staan en mijn oren open te zetten, deels door het inroepen van hulp van mensen die die ervaring wel hebben. Ik steek er zelf ook veel van op. Over de details van het bespelen van bepaalde instrumenten. Dat soort details zijn erg belangrijk. Ik heb bijvoorbeeld nog nooit een saxofoon in mijn handen gehad. We hebben losse sectierepetities gehad met ervaren mensen die op die details ingaan, daar leer ik heel veel van. Het streven is dat het orkest zelfredzaam

wordt, want ik blijf er niet steeds voor staan. Ik speel zelf mee en moet ook zelf kunnen zingen.’

De NJJO-leden komen grotendeels van het conservatorium of beginnen er net aan. Wat vind je van de manier van opleiden op de conservatoria?

‘Het peil in Nederland ligt hoog. Ik ben zelf elf jaar geleden afgestudeerd, inmiddels is alles veranderd. De muziekwereld is veranderd, de hele opbouw van het verdienmodel is veranderd, de gedachtegang over wat muziek moet zijn is veranderd. De muziekconsumptie is anders.

Ik heb heel veel aan mijn opleiding gehad. Zonder die opleiding was ik

niet gekomen waar ik nu ben, maar in de praktijk, daar leer je het gewoon. Op het conservatorium moet je je punten halen, je toonladders kennen. Toen ik bij Benjamin Herman speelde, realiseerde ik mij dat ik mij helemaal niet hoeft te houden aan alle regeltjes die ik geleerd heb. Alles werd daar in een keer omgegooid, dat vond ik een verademing. Een andere eyeopener was de band van singer-songwriter Fink, waar ik ook deel van uitmaakte. Ik stelde voor ‘zullen we dit niet in F doen en dat in...?’ De andere bandleden sloegen een paar simpele akkoorden aan en zeiden: nee joh, we doen dit en we doen dat en dat vinden we gewoon gaaf, punt. Dat is

ook een manier om met je regeltjes te breken.’

‘Een deel van muziek maken is analyse. Zodra je dat onder de knie hebt, moet je teruggaan naar de eerste reden waarom je muziek ging maken. Dat deed je omdat je ervan ging dansen of lachen of huilen, omdat het je een gevoel geeft. Daar wil ik ook met het NJJO naar toe, op de een of andere manier terugkeren naar dat punt van “en nu gaan we weer muziek maken!”

Dat is misschien ook waar ik zelf naar toe wil. Naar de eerste keer dat ik Ray Charles hoorde of Paul Simon. Ik zie het bij mijn eigen kinderen ook al. Die zitten voor de speaker en denken: wat hoor ik nu? Dat is het intrinsieke gevoel van muziek.’

Wat zijn je verwachtingen?

‘Ik wil graag in die twee jaar ergens naartoe werken, al weet ik nog niet helemaal waarheen. Dat kan een optreden zijn of een opname. Dat je een trip maakt met elkaar. Dat je boven jezelf uit kunt stijgen. Dat klinkt misschien erg ambitieus, maar ik geloof er heilig in dat als je de lat hoog legt, dat je dan in elk geval het beste eruit haalt, al kom je aan het einde iets onder die lat uit. Ik ga mij hier twee jaar mee bezighouden, dan moet ik er ook iets van maken. Het is een spannend avontuur, ook dit project ga ik in met het idee om met elkaar voor de fokking hoofdprijs te gaan. Niet per se voor roem en succes, maar dat je muzikaal gezien met elkaar op een niveau komt dat iedereen er het beste uithaalt.

In de muziek gaat het om identiteit en eigenheid. De muzikanten naar wie ik luister zijn allemaal mensen die eigenwijs waren. Miles Davis bleef echt niet in 1963 hangen. Die wilde met Jimi Hendrix gaan samenwerken, hij wilde daarin ook de eerste zijn. Jazz is altijd muziek geweest die zich ontwikkelde. Die vrijheid is belangrijk, vooruitgang moet er zijn.’ II

CV Ruben Hein
Geboren in Bemmelen, 8 juni 1982

2008: Afronding Conservatorium van Amsterdam, richting jazzpiano; speelt tijdens studie in de band van Hans Teeuwen en bij Pete Philly & Perquisite; tweede op het Nederlands Jazz Vocalisten Concours

2010: Debuutalbum Loose Fit op Blue Note

2010: Staat op North Sea Jazz, Eurosonic Noorderslag, Java Jazz, Indonesië

2011: Zingt *Ain't No Sunshine* in bijzijn van Bill Withers in Theater Carré. ‘Een van de spannendste momenten in mijn leven’

2011: Concert met het Metropole Orkest en singer/songwriter Jonathan Jeremiah (Carré). Hiervan verschijnt het album Ruben Hein Live

2011: Optreden met Oleta Adams en het Koninklijk Concertgebouw Orkest (Concertgebouw Amsterdam)

2012: Cd Revisited, i.s.m. drummer Joost Patocka en bassist Ernst Glerum

2012: Wint Radio 6 Award (categorie Beste Soul)

2013: Radio 6 Award in de categorie Best Man

2013: Album Hopscotch. Wint met single *Fool By Morning* Edison Publieksprijs

2013 - 2014: Huispianist bij Linda's Zomerweek (RTL4)

2014: Album Dressed Up

2014 - 2015: Toetsenist bij singer-songwriter Fink, optredens Lowlands, Sziget (Boedapest)

2014 - 2015: Radioshow *Ruben's Guestlist* (NPO Radio6)

2017: EP Everything I Say

2017: Gastartiest *Symphonica in Rosso* met hoofdartiest Simply Red (Ziggo Dome)

2018: Album Groundwork Rising

2018: Winnaar *Wie Is De MoR?* (AVROTROS)

2019: Solotoer Boventoon

2019 - 2020: Artistiek leider en dirigent NJJO

Bezetting NJJO 2019

fotografie: Yani

van links naar rechts:

Michiel de Boer – trombone
Astrid Reijnders – cello
Noah Hassler Forest – viool 2
Yuri Rhodenborgh – gitaar
Federico D'Angelo – bariton sax, bas klarinet en tuba
Nana Kruger – zang
Laurens Haverkate – bastrombone
Chiel van Rijn – basgitaar, contrabas en synthbas
Mirthe van der Ham – hobo, alt hobo

Koen Gijsman – piano en keys
Jens Meijer – drums
Quirine Kingma – altviool
Ruben Hein – artistiek leider, dirigent, componist en zang
Kasper Rietkerk – alt sax 1 en fluit
Manon van de Kempe – viool 1
Rik van der Made – tenor sax en fluit
Koen Ross – trompet, bugel
Pedro Gonçalves – fagot
Jeline Weening – alt sax 2
Ontbreekt op de foto: Jochem van Hoogdalem – hoorn

NJJO nationaal
jeugd
jazz
orkest

Het Nationaal Jeugd Jazz Orkest

Het NJJO is een initiatief van de stichting JA (Jazz in Actie), dat onder andere mogelijk wordt gemaakt door de Ntb. Nederlandse toptalenten, startende professionals van maximaal 25 jaar oud, doorlopen een tweejarig educatietraject met muzikale coaching, workshops, een tournee en bijzondere nationale en internationale samenwerkingen. Ze krijgen

zo de kans om hun weg te vinden naar een verdere professionele toekomst.

De missie van het project is driedelig:

1. Talentontwikkeling: in korte tijd een schat aan praktische en inhoudelijke kennis opdoen, gekoppeld aan bijzondere podiumervaring en samenwerkingsprojecten. De orkestleden

werken samen met ervaren sectiecoaches en een topdirigent.

2. Ontmoetingsplaats voor jonge musici, van waaruit nieuwe netwerken en samenwerkingsprojecten kunnen ontstaan.

3. Promotie van de Nederlandse jazz: van de tournee van jonge toptalenten langs toonaangevende festivals moet een wervend karakter uitgaan.

Tournee NJJO met Ruben Hein

Vanaf mei toert het Nationaal Jeugd Jazz Orkest (NJJO) onder leiding van Ruben Hein door Nederland. 18 jonge topmusici volgen onder de artistieke leiding van Hein een coachingstraject dat gekoppeld wordt aan optredens en diverse nationale en internationale samenwerkingsprojecten. Het orkest gaat op tournee met een nieuw, door Hein op maat gecomponeerd en gearrangeerd programma waarbij hij zelf ook als vocalist/solist zal optreden. Je komt het orkest deze zomer tegen bij o.a. het North Sea Jazz Festival, Amersfoort Jazz, Jazz in Duke Town, de Zomer Jazz Fietstour en het Grachtenfestival. Elders in deze *Musiekwereld* een interview met Hein. Voor meer info over de tournee: www.njjo.nl

Optredens NJJO 2019

8 juni: Duketown Jazz Festival, Den Bosch
15 juni: Jazz Te Gast, Zuidhorn
29 juni: Dorpshuis de Waldhoorn, Den Hoorn, Texel
30 juni: North Sea Round Town/Kid Dynamite Festival, Rotterdam
11 juli: North Sea Jazz Festival, Rotterdam
16 augustus: Grachtenfestival Amsterdam

31 augustus: Zomerjazz Fietstour Groningen
21 september: Jazz Festival Generations, Theater Orpheus, Apeldoorn
28 september: Jazzkerk, Artswoud
23 november: Hilverjazz Festival, Hilvarenbeek

In 2020 staan samenwerkingen gepland met het Metropole Orkest en de nationale jeugdorkesten van Duitsland en Engeland.

De nieuwe Auteursrechttrichtlijn

Zullen auteurs en artiesten er eerlijk van profiteren?

Sinds april is de nieuwe Auteursrechttrichtlijn een feit. De invoering ervan verliep bijna onopgemerkt, maar het was een dubbeltje op zijn kant. Als het Verenigd Koninkrijk op de geplande Brexit-datum (29 maart) de EU verlaten had, was het richtlijnvoorstel, na een ruim gepubliceerde stemming in het Europese Parlement, alsnog gesneuveld in de Raad van Ministers. Ook Duitsland stemde na grote aarzelingen voor, terwijl Nederland zich tegen het voorstel uitsprak.

tekst: Erwin Angad-Gaur illustratie: Robert Swart

Dat laatste kan nauwelijks verrassen: Nederland is traditioneel tegen uitbreidingen van rechten voor auteurs en artiesten geweest. Nederland stemde enkele jaren terug tegen verlenging van het naburig recht van vijftig naar zeventig jaar, waardoor musici niet langer elke controle over hun opnamen nog tijdens hun leven

kunnen verliezen. Nederland was het voorlaatste land in Europa dat de Wet op de naburige rechten invoerde (zie ook pag. 42 van deze *Muziekwereld*). En Nederland voerde, om maar een voor musici minder bekend voorbeeld te noemen, de minimaal noodzakelijke bescherming van het volgrecht voor beeldend kunstenaars in (een maatre-

gel waardoor schilders en beeldhouwers meeprofiten van doorverkopen van hun werk). Nederlandse auteurs en artiesten zullen het voor hun wezenlijke bescherming vooral van Europa moeten hebben.

Dat Duitsland grote twijfels had was opmerkelijker, zoals de gehele discussie over de Richtlijn opmerkelijk

was. Zelden is er aandacht voor Europese wetgeving, maar de Auteursrecht-richtlijn stond vol in de schijnwerpers. Er werden vooral in Duitsland demonstraties georganiseerd tegen invoering en in Nederland was het vooral Bits of Freedom dat zich hard tegen de Richtlijn verzette.

Artikel 13/ Artikel 17

De aanleiding was 'Artikel 13'. Het artikel in de ontwerp Richtlijn dat er voor moest zorgen dat tech-reuzen als Google en Facebook zich niet langer kunnen onttrekken aan het betalen van een redelijke vergoeding voor het rechtgebruik op de grote internetplatforms. Om de verwarring iets groter te maken: in de aangenomen Richtlijn is dit artikel niet langer het dertiende, maar het zeventiende artikel. Zoals het in lobby's gaat bleef evengoed de term 'Artikel 13' tot het laatste moment herhaald worden. Het klonk gevaarlijker dan 17 misschien. Zoals er veel met onwaarheden en bangmakerij werd gestrooid. Zo zouden kleine makers niet langer een fimpje van hun werk op YouTube kunnen zetten. Of zou elke website gedwongen worden tot het filteren van door consumenten geplaatste posts. De vrijheid van meningsuiting, het

internet zoals wij het kennen zelf, zou op de tocht staan.

De realiteit zal genuanceerder blijken. Duitsland liet tijdens de definitieve stemming in de Raad van Ministers weten hoe dan ook bij implementatie in de nationale wetgeving geen internetfilters te willen forceren. Een verplichting die dan ook niet in het Richtlijn-artikel te vinden is.

Verwarring

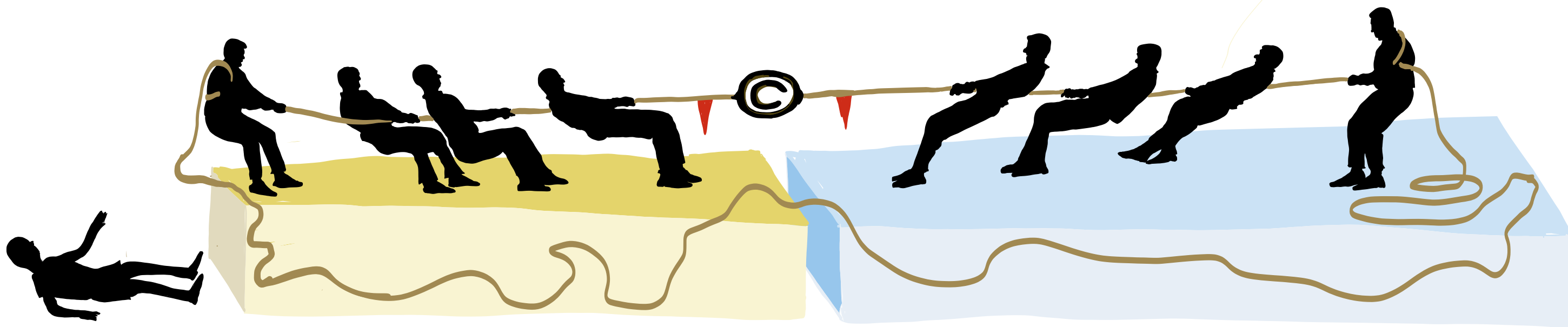
De verwarring is evengoed groot. Hoewel de aandacht louter naar Artikel 17 (13) uitging bevat de Richtlijn tal van andere bepalingen. Aanvullingen op het bestaande auteursrecht en naburig recht waar nauwelijks een lijn in te ontdekken valt, in formuleringen, door compromis op compromis. Het zal juristen nog jaren van de straat houden. Veel zal afhangen van de vertaling in nationale wetgeving en veel vragen zullen pas nadat ze door de rechter zijn beoordeeld tot een definitief antwoord leiden.

Om enkele minder besproken onderdelen van de nieuwe Richtlijn te noemen: de Richtlijn maakt een voorzichtig en minimaal begin met een Europees Auteurscontractenrecht (een bescherming van auteurs en artiesten tegen onredelijke contrac-

ten). De meeste bepalingen werden al eerder in de Nederlandse wet opgenomen en zullen vooral in internationaal verkeer voor meer gelijke rechten zorgen. Nieuw voor Nederland is vooral de transparantieverplichting, waarvoor ook Ntb, Kunstenbond, VCTN en Platform Makers al jaren gepleit hebben. Exploitanten zullen meer dan nu het geval is, inzicht moeten gaan geven in de exploitatie-opbrengsten van een werk. Dat zou betere controle van royaltystatements mogelijk moeten maken. Een andere nieuwe bepaling is invoering van een naburig recht voor printuitgevers (muziekuitgevers krijgen dit nieuwe recht niet). Voor musici en muziek-auteurs heeft dit weinig consequenties. Wel relevant voor de muziek is de mogelijkheid voor lidstaten om het zogenaamde 'Reprobel-arrest' te corrigeren. Waar het Europese Hof oordeelde dat uitgevers niet mee kunnen delen in onder meer thuiskopie- en leenrechtgelden, is het individuele lidstaten nu toegestaan in de wet te bepalen dat uitgevers in de toekomst wel mee zullen kunnen delen.

Evenwicht?

Al met al valt zo op dat producenten en uitgevers meer lijken te krijgen

dan auteurs en artiesten. Ook dat is helaas niet nieuw of verrassend. Zoals Maurice Ferares (voormalig secretaris van de Ntb) verderop in deze *Muziekwereld* vertelt: ook in de Nederlandse lobby voor het naburig recht waren het de belangen van producenten die voor de VVD (de eerste partij die in Nederland voorstander van invoering was) de doorslag gaven. Artiesten profiteerden in de slipstream mee.

Aan de stemming in het Europese Parlement valt eenvoudig af te lezen dat auteurs en artiesten een probleem hebben. Voornamelijk de rechtse partijen stemden voor de Richtlijn,

terwijl de linkse minderheid in het parlement zich (fel) tegen de Richtlijn verzette. Zij stonden aan de kant van Bits of Freedom en liepen in de naam van 'internetvrijheid' de belangen van Google en Facebook achterna. Een uitzondering vormde de SP die zich na lang twifelen in het Europees parlement onthield van stemming. Over de verdeling van de vergoedingen die de internet-reuzen zullen moeten gaan betalen werd daardoor nauwelijks iets bepaald. De muziekindustrie krijgt een gerechtvaardigde nieuwe aanspraak, logisch vanuit het rechtse marktdenken; of auteurs en artiesten daar eerlijk

van zullen meeprofitieren is maar de vraag. De linkse partijen lieten het afweten.

Het is een politiek evenwicht dat zorgen baart – ook voor de toekomst. Opgepast moet worden voor een situatie waarin, net als bij de streamingdiensten, die al wel een redelijke vergoeding betalen, vooral de major platenmaatschappijen van de nieuwe Richtlijn zullen profiteren en de artiest en de auteur met kruimels achterblijft.

De implementatie van de Richtlijn in de Nederlandse wet zal twee jaar in beslag nemen. Er valt nog veel te doen... II

- ingezonden mededeling -

Nederlands Fluit Genootschap

Vereniging voor fluitisten in Nederland en Vlaanderen

- Voor alle fluitisten: amateurs, studenten en beroepsfluitisten, docerend en uitvoerend
- 4x per jaar tijdschrift FLUIT
- Activiteiten voor fluitisten: Workshops, Masterclasses, Lezingen, Beurzen van fluiten en fluitmuziek
- Ledenkorting op cd's en NFG-activiteiten
- Nieuwe leden ontvangen een gratis NFG-cd

Informatie en aanmelden:
www.nfg-fluit.nl – info@nfg-fluit.nl

Nederlands Fluit Genootschap – Postbus 75830, 1070 AV Amsterdam

VERENIGING VOOR MUZIEKAUTEURS

Buma/Stemra jaarvergadering op 12 juni

Op woensdag 12 juni 2019 vindt (van 10.00 uur tot 15.00 uur) de algemene ledenvergadering van Buma/Stemra plaats in het Filmmuseum Eye te Amsterdam. Voornaamste agendapunten zijn vaststelling van de jaarrekening en benoeming van het interim-bestuur (de CEO, directie-voorzitter Cees van Steijn, en CFO, financieel directeur Siebe van Elsloo) die na de extra vergadering van vorig jaar tijdelijk door de Raad van Toezicht benoemd werden. VCTN en Ntb/Kunstenbond raden hun leden aan de jaarrekening goed te keuren en het interim-bestuur voor een redelijke periode te benoemen. Wel blijven wij van mening dat de nieuwe bestuursstructuur zo spoedig mogelijk aanpassing behoeft, nu de vertegenwoordigers van rechthebbenden in de Raad van Rechthebbenden (voorheen: de Ledenraad) louter nog adviesrechten hebben en de mogelijkheid voor een professionele vertegenwoordiging van auteurs in zowel de Raad van Toezicht als Raad van Rechthebbenden blijft ontbreken. Over beide onderwerpen zal tijdens deze jaarvergadering echter geen definitief besluit genomen worden.

VCTN Congres 2019 op 21 juni

Het congres 2019 van de Vereniging Componisten en Tekstdichters Ntb (VCTN) zal op vrijdagmiddag 21 juni, van 13.00 uur tot 14.00 uur plaatsvinden. Direct aansluitend is de jaarvergadering van de vakgroep Muziek/Ntb, op dezelfde locatie in Amersfoort (zie p. 5 van deze *Muziekwereld*). Voorlopige agenda

- Opening
- Notulen vorige vergadering
- Verslag activiteiten congresperiode
- Financieel Jaarverslag 2018
- Bestuursverkiezing *
- Voorstel bestuur rooster van aftreden
- Rondvraag
- Sluiting

* Secretaris Erwin Angad-Gaur is conform de nieuwe statuten in 2018 afgetreden en benoemd tot directeur van de vereniging. Het VCTN-bestuur heeft in deze zetel tussentijds voorzien door Henk Westbroek op de vrijgekomen zetel in het bestuur te benoemen. Het bestuur draagt hem voor voor verkiezing op deze zetel. Leden kunnen zich (ondersteund door vijf handtekeningen van VCTN-leden en minimaal 4 weken voor de vergadering) als tegenkandidaat kandide-

ren. Bij het ter perse gaan van deze *Muziekwereld* hadden zich nog geen tegenkandidaten gemeld.

Stukken zullen uiterlijk twee weken voor de vergadering gepubliceerd worden op het ledendeel van onze website. Locatie: De Observant, Stadhuisplein 7 te Amersfoort

Procedure tegen kickbackcontracten omroepen: geld moet terug naar de makers

Zoals wij al eerder aan u berichtten: VCTN en Ntb/Kunstenbond bereiden namens benadeelde leden een procedure voor tegen de publieke en commerciële omroepen en de aan hen gelieerde muziekuitgevers (waaronder Crossmex). Nog altijd worden componisten en tekstdichters van opdrachtmuziek gedwongen hun werk onder te brengen bij een omroepuitgeverij. Veel anderen moeten – náást de publishing royalty – een forse kickback betalen over hun auteursdeel in de Buma/Stemra inkomsten. Dat gaat al snel om duizenden euro's per persoon, en soms om veel meer.

Namens de betrokken leden hebben wij voor de zomer de betrokken partijen aangeschreven om deze onredelijke contractbepalingen te vernietigen. Het gaat zowel om oudere contracten van vóór 2015 als om recentere contracten. Wij streven ernaar muzikanten te helpen hun recht te halen door samen op te trekken, namelijk door met een collectief (en niet als individu) een procedure aanhangig te maken. De omroepen weigeren voorsnóg te erkennen dat ze fout zaten. Hiervoor hebben wij voldoende belangstellenden nodig om daadwerkelijk de veiligheid van het collectief te kunnen bieden. Heb jij ooit een kickback moeten afdragen aan een omroep, en/of een verplichte publishing-deal moeten tekenen? Meld je dan nu bij de Kunstenbond, Ntb of VCTN om je belangstelling kenbaar te maken voor de gezamenlijke procedure! Het aanmelden als belangstellende betekent niet dat je daarmee vastzit aan het voeren van de procedure. Daarnaast zullen wij uiteraard vertrouwelijk met de ontvangen gegevens omgaan.

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer!

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer! Leden van Kunstenbond en Ntb/vakgroep Muziek die (tevens) actief zijn als muziek-auteur zijn aangesloten bij de VCTN. Voor 'erkenning' van de VCTN vraagt Buma/Stemra ons (jaarlijks) een ledenlijst met Buma/Stemra-nummers van de leden aan te leveren aan een onafhankelijke instantie, die deze gegevens vertrouwelijk zal behandelen. Wij vragen onze leden, voor zover zij dat nog niet gedaan hebben, ons daartoe hun 7 cijferige (!) Buma/Stemra-relatienummer te mailen en onze inzet voor een sterkere positie voor auteurs en een beter Buma/Stemra te steunen.

Vers geperst

Hadrian's Wall The Big Hotel

Adrien de Boer op gitaar en Harald Walkate op piano vormen het duo Hadrian's Wall. Het is een beetje gissen naar de achtergrond en inspiratiebron van hun 'artistname', want waar de Muur van Hadrianus vooral bedoeld was om mensen buiten de deur te houden, slaan Adrien en Harald juist bruggen. Muzikale bruggen welteverstaan: met hun open en soepele manier van spelen nemen ze ons mee op reis naar het verleden van de traditionele jazz, om ons vervolgens via Zuid-Amerikaanse bossa rhythms mee te nemen naar vandaag en weer terug naar toen. Dat is wat *The Big Hotel* is: een brug van het verleden naar het hier en nu, en met een zekere hang naar nostalgie en – muzikale – zekerheden. 11 mooie sferische werken, waarschijnlijk uitermate goed te genieten onder het genot van een rokerige bourbon, voor wie daarvan houdt. Ongeveer zoals de linernotes het omschrijven: 'He drank his Woodford Reserve, and he listened to the music ...' (P.B.)

<https://haraldwalkate.com>

Willow Mae Song of Songs

Liedjes vertolken die over liefde gaan is een dankbare opgave. Willow Mae doet dat met overgave, een heel debuutalbum vol. En niet alleen zingt onze gepassioneerde zangeres Willow Mae, oftewel Willemijn van Helden, over het mooiste universele onderwerp op aarde, maar ook heeft ze alle teksten zelf geschreven. *Song of Songs* is daarmee een persoonlijke en inspirerende reis in 12 songs geworden, en dat is mooi. En niet alleen de kwetsbaarheid van de teksten weet te raken; ook de composities en vertolkingen zijn erg fijn. Soms akoestisch klein gehouden, en soms ook groots orkestraal en meeslepend. Willow Mae heeft, zo schrijft ze, in haar jeugd kennisgemaakt met de muziek van onder meer James Taylor en Joni Mitchell. En zich ook erdoor laten inspireren wellicht, en voor wie graag muziek categoriseert en in hokjes plaatst, is de vergelijking met voornoemde grootheden zeker niet ondenkbaar. Toch is Willow Mae op *Song of Songs* vooral zichzelf in haar eigen persoonlijke kwetsbaarheid. Fijn debuut. (P.B.)

<https://willowmaemusic.nl/>

CEES SCHRAMA

DE NESTOR VAN DE NEDERLANDSE JAZZ IS ER NIET MEER

Niemand die het woord 'jazz' mooier kon uitspreken dan Cees Schrama. De nestor van de Nederlandse jazz overleed op 22 mei jl. Hij werd 82 jaar. Gelukkig blijven de vele hilarische verhalen over jazzhelden die Cees als geen ander kon vertellen. Vanaf 2009 vulde hij Casey's Column op deze plek in de *Muziekwereld* met de anekdotes uit zijn rijke muzikaleven. Hij heeft zo'n beetje alle groten uit de jazz ontmoet in zijn hoedanigheid van platenproducent/A&R-manager, (jazz)pianist, sessiemusicus, bestuurder, (radio)programmamaker en presentator.

Als student luisterde ik al naar het live-jazz radioprogramma *Tros Sesjun* dat door Cees werd gepresenteerd. Wat een geweldige jazzmusici traden er op, met warme stem geïntroduceerd door Cees die over een encyclopedische jazzkennis beschikte. Maar ook zonder dat ik het wist heb ik hem wel duizenden keren op de radio gehoord als ik naar de Top 40 luisterde. Want hij speelde als sessiemusicus mee op zo'n beetje alle grote hits van Nederlandse bands in de jaren 60 en 70. De bekendste hit, waarop je Cees orgel hoort spelen, is *Venus* van Shocking Blue.

Hij was een veelzijdig sessiemusicus die echt wat kon toevoegen aan de opnamen. In 1970 en 1971 had hij met Casey and the Pressure Group zelf een viertal bescheiden hits. Ik heb hem voor

foto: Joke Schot

het eerst ontmoet in 2002 toen hij me uitnodigde om plaats te nemen in de lobbygroep 'Jazz op Zes'. De jazz-radioprogramma's waren toen al op de vingers van één hand te tellen en jazz dreigde zelfs volledig uit de ether te verdwijnen. Met een stel fanatieke jazzliefhebbers en jazzmusici hebben we alles op alles gezet om dit media-noodlot te voorkomen. Tot en met een eigen bod op de laatste, door de overheid geveilde, etherfrequentie aan toe.

Het heeft allemaal niet mogen baten: jazz is bijna helemaal verdwenen bij de, helaas door kijk- en luistercijfers gedomineerde, publieke omroep. Wat een gemiste kans als je ziet hoeveel fantastische jazzmusici Nederland voortbrengt. Cees was daar altijd weer laaiend enthousiast over en stelde zijn muzikale kennis en bestuurlijke ervaring graag in dienst van de ontwikkeling van al dat talent. We werkten samen in het bestuur van de Stichting JazzNL dat de Jazzdag (tegenwoordige InJazz) initieerde en enkele jaren organiseerde. Tot kort voor zijn overlijden werkte Cees met ons mee aan het Sena Performers International Jazz Laureate Festival, waar we met JazzNL een duurzaam jazzfestivalnetwerk creëren voor (inter)nationaal jazztalent. Ook stond hij met JazzNL en Ben van den Dungen aan de basis van de New York Round Midnight concerten; een succesvol theateraal concept met ervaren jazzmusici als leermeesters voor jonge talenten. Daarmee hebben we het theatercircuit deels terugveroverd voor de jazzmuziek. Het theaterconcept wordt inmiddels door meerdere jazzproducenten gekopieerd.

Cees had al vanaf jonge leeftijd diabetes. Zijn arts adviseerde hem om vooral een rustig leven op een kantoor te leiden. Gelukkig heeft hij zich niets van dat advies aangetrokken en zich helemaal gestort op de muziek. Dat heeft hem een rijk leven bezorgd waarop hij in tevredenheid terugkeek toen ik hem voor de laatste keer sprak. Zijn hartstocht voor de jazz bleef door de jaren heen onverminderd groot. Ook toen hij zelf niet meer kon spelen en alleen nog maar kon luisteren en verhalen vertellen. Want dat is hij tot op het laatst blijven doen. Een goed verhaal heeft niet alleen een positieve uitwerking op de luisteraar maar ook op de verteller.

Anita Verheggen

Dr. Jordan Institute Jab Jab

Als muzikrecensent heb je het voorrecht om te mogen luisteren naar de meest uiteenlopende muziekgenres en stijlen. De ene keer lijkt muziek op een makkelijk te consumeren blockbustermovie, een andere keer is de vergelijking met een abstract en ingewikkeld ogend schilderij een betere. Het album *Jab Jab* behoort tot de laatste categorie, en is daarom interessant. Wie nieuwsgierig is, en bereid is muzikale grenzen te verkennen, moet zeker verder lezen. Opener *Jumbie* begint met een gedicht van Goethe om vervolgens te veranderen in een doodeng voodoooverhaal. De toon is gezet. Klassiek, EDM, Caribische en Afrikaanse stijlen gaan moeiteloos in de blender; tekstueel worden brede thema's als alleen willen zijn, eigenliefde, vrijheid en genieten, maar ook jaloezie, zelfs Haïtiaans geweld en druk door je omgeving, niet geschuwd. Alles in een bijzondere en ongewone verpakking. Soprane Nicole Jordan, geboren in Trinidad en opgegroeid in Canada, heeft met Mark Tuinstra en drummer Stefan Kruger (die we kennen van Zuco 103 en Caro Emerald), en met hulp van onder meer wereldtoetsenist Stefan Schmid (ook Zuco) een bizar vervreemdend album neergezet waar je echt even moeite voor moet doen, maar waar je vervolgens naar moet blijven luisteren. (P.B.)

<https://www.drjordaninstitute.com/>

Jacco Wynia Discomfort

Eigen beheer

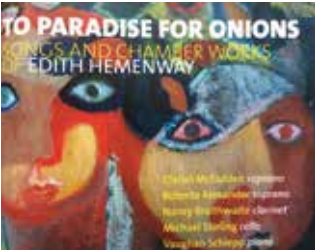
De pianomuziek van Jacco Wynia is dromerig en meditatief. Zijn piano heeft een speciale klank en de precieze opnametechniek stelt de luisteraar in staat om duidelijk het vilt van de hamertjes op de snaren (en soms de vingers op de toetsen) te horen opkomen. Opvallend is de afwezigheid van elektronische effecten op de opnames. Alleen in *Abandoned city* meende ik heel zacht een soort echo te horen dat haast van een cello leek te komen. Bij de eerste track van de cd denkt men aan singer-songwritermuziek, vervolgens komt Eric Satie om de hoek kijken, later ook minimal music (*Obscurité illumine*). Pas bij *Oasis in Time* begon de muziek me te raken en gaf ik me over aan de langzaam wisselende akkoorden en liet me door de onopgesmukte sfeer onthaasten. Wynia schrijft perfecte muziek voor een rustige contemplatieve avond of voor meditatieve momenten. *Home within you within me*, de elfde en een-na-laatste song, wordt opeens verrassend harmonisch, maar laat zich niet opjagen door andere impulsen. Wynia's miniaturen ademen eenvoud en hartstocht. (M.K.)

www.jaccowynia.com

Peter Beets **Our love is here to stay**; Gershwin reimagined Magic Bell Jazz Records 74609

Summertime van Gershwin is sinds zijn compositie voor de opera *Porgy & Bess* in 1934 al meer dan 33.000 keer in de meest verschillende stijlen gearrangeerd en er schijnt geen eind te komen aan nieuwe opnames. Peter Beets houdt het tempo op zijn nieuwe jazztrio-cd zeer strak en zo klinkt *Summertime* verrassend nieuw. Beets zoekt naar verse tempi om de schoonheid maar ook de diepte van deze veel te vroeg overleden Amerikaanse componist te benadrukken. Dat kan dan zoals bij de titelsong met zijn marching drum (Eric Kennedy) geforceerd overkomen, maar het zorgt er wel voor dat je geboeid blijft luisteren. Beets swingt lekker en laat de piano in alle registers schitteren. Het mooiste bewaart Beets voor het laatste nummer: *Lady be good*. Zijn lady danst Braziliaans, houdt van Bach en wilde loopjes, die net niet uit de bocht vliegen. Aan het eind zet Beets met een knipoog alles weer recht: geweldig nummer. Alleen jammer dat bassist Ton Baldwin niet vaker mag soleren. Een cd om vaak te beluisteren. (M.K.) <https://peterbeets.com>

Nancy Braithwaite **To paradise for onions** et'cetera KTC1632

De klarinettiste Nancy Braithwaite heeft samen met collega's zes kamermuziekwerken van de Amerikaanse componiste Edith Hemenway uit de periode tussen 1979 en 2010 opgenomen. Alle composities zijn geïnspireerd op gedichten. Poëzie van de dichters W.S. Merwin, Robert Louis Stevenson en Langston Hughes heeft Hemenway omgezet in liedjes. Op andere korte regels van Elizabeth Bishop en Ford Madox Ford componeerde ze instrumentale stukken. Edith Hemenway schrijft verrassend expressionistische muziek. Haar melodieën zijn uitdagend geschreven, zowel voor de stem als instrumenten (klarinet, cello, piano). De sopraan Claron McFadden heeft de techniek, ervaring en het muzikale inzicht om de ongewone teksten en muziek interessant en avontuurlijk te laten klinken. Samen met Roberta Alexander maakt zij vier liederen tot een hoogstandje. De jazzy *Down and Out* met de tekstregel 'I need a dime fo'beer' heeft swing en humor. Net zo mooi maar zonder stem is *Fern bend into the water*, met de intensieve klarinettoon van Braithwaite en Michael Stirling op cello en Vaughan Schlapp op piano: paradijselijk! (M.K.) www.nancybraithwaiteclarinet.com/

Koos Wiltenburg (bas), Thomas Zoetelief (gitaar) en Arno van Nieuwenhuize **Rue de la gare** Fullhouse

Rue de la gare: een eerbetoon aan de inmiddels tien jaar lange traditie van jazzconcerten in het gelijknamige Emmense café. Elke eerste zondag van de maand vormt het trio Koos Wiltenburg (bas), Thomas Zoetelief (gitaar) en Arno van Nieuwenhuize (drums) er de basis voor een band met special guests. Tijd om dit te vieren met een aantal gevestigde namen uit de Nederlandse jazzscene: Jannah, Albers, Tiehuis, Van den Dungen en vele anderen. Het album doet me denken aan de sessies die ik tijdens mijn studie bezocht in Enschede waar ik de kunst afkeek van de Nederlandse grootmeesters. Opener *Boogaloo county* is groovy en eerlijk qua sound. Gevolgd door *Willow weep for me* in een all blues-jasje, gezongen door Deborah Carter onder hoorbare invloed van Al Jarreau. Verder horen we – naast eigen werk – klassiekers als *Self Portrait* en *Mercy Mercy Mercy*. Een minpuntje is dat het album af en toe wat in de elevator-sfeer terechtkomt. Een ode als deze kunnen we in Nederland goed gebruiken. Hopelijk inspireert het andere cafés om weer meer live-jazz in huis te nemen. (P.O.) <https://www.ruedelagare.nl>

Anne-Lie Persson **Roots** Key Productions

De Zweedse singer-songwriter Anne-Lie Persson kwam in 1992 naar Nederland, studeerde aan het conservatorium in Groningen en speelde in talloze bands. *Roots* is haar derde album, dat ze onder haar eigen naam uitbrengt. Het bevat mooie liedjes met sterke zang, ondersteund door smakvolle backing vocals en begeleid door een groovy band. Zelf zegt Anne-Lie erover dat het een samenvatting is van haar dagboek van de laatste drie jaar met songs over haar twee landen, liefde, verdriet en bijzondere ontmoetingen. Dat het een persoonlijk album is, is duidelijk te horen. Anne-Lie zingt met veel soul haar eigen verhalen. In *My country soul* bijvoorbeeld. Maar ook *Tree of live* heeft een sterke vocale hook in het refrein, die het goed zal doen op festivals. Mits de volledige backing vocals gezongen worden. De titelsong *Roots* is wat mij betreft de single van het album. (P.O.) <http://www.anne-lie.com>

EURO♡ision

SONG CONTEST
TEL AVIV 2019

Wat de winst van Duncan Laurence ons leren kan

En 'we' wonnen! Het Europese publiek sloot, in weerwil van de 'vakjury', Duncan Laurence in de armen en de ruzie over welke stad volgend jaar het Songfestival mag organiseren is per direct losgebarsten. 'We staan internationaal weer op de kaart' evengoed. Met dank aan Ajax en Team Duncan. Het is tijd voor optimisme. Maar wat zijn de lessen die wij kunnen trekken? Vertrouw altijd op de wedkanten, als zij grote percentages aangeven. Maar ook: investeren in een beter popklimaat en in kwaliteit loont. Al jaren zat de winst van Duncan Laurence er aan te komen. Dankzij de keuze, na diverse mislukte inzendingen, een eigen geprofessionaliseerde Hollandse stijl te introduceren. Een goede vocalist of vocaliste, een bedaard liedje en een bijpassende, minimalistische, maar tot op de vierkante millimeter uitgeknipte, bijna verstilde act. Anouk,

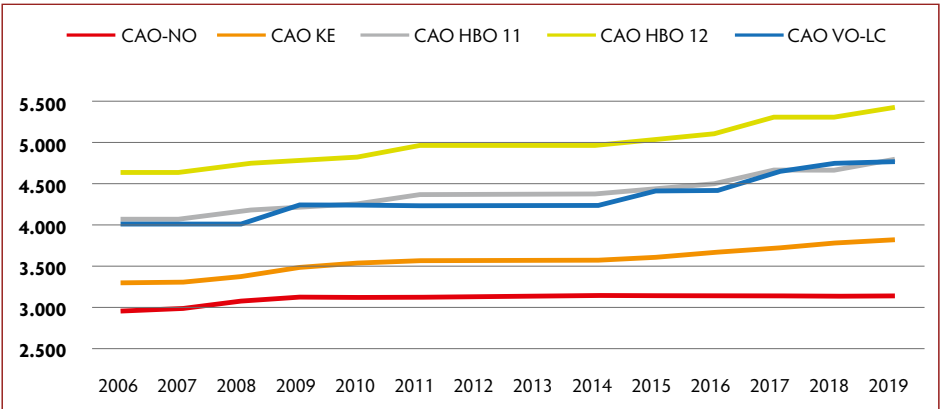
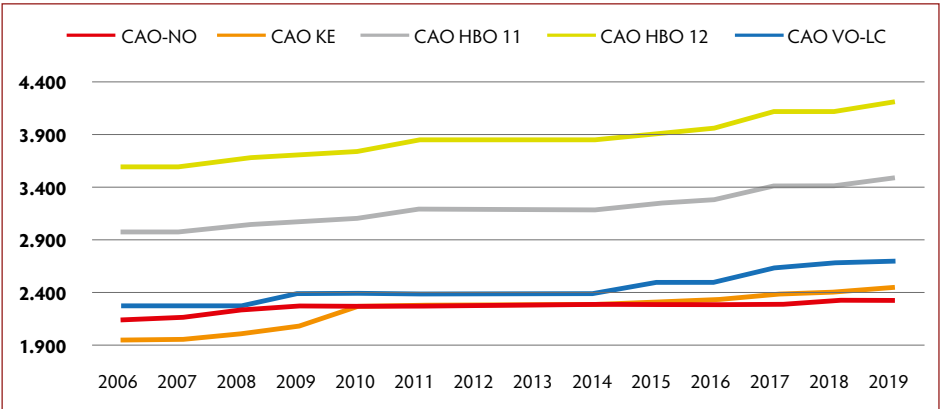
The Common Linnets en ook Douwe Bob (in een optimistische variant op het concept) kwamen dichtbij. Dit jaar was er de winst, een winst die ook de komende jaren herhaald zou kunnen worden. Zolang wij vasthouden aan de inmiddels bewezen formule, en wij niet langer in draaiorgels, glitterpakjes of theaterjurken geloven. Een andere les is dat het langzaam, stapje voor stapje, ingezette overheidsbeleid popmuziek serieus te nemen zich begint uit te betalen. De oprichting van de Rockacademie wekte ooit, nog niet lang geleden, vooral op de lachspieren van conservatief Nederland. Rock of pop aan een academie studeren? Met studiefinanciering? Belachelijk! Toursubsidies en ook de onlangs gelanceerde popinvesteringsregeling Upstream, dat artiesten in hun 'mid-career-fase' het broodnodige laatste zetje naar succes hoopt te geven, kwamen telkens onder vuur van VVD en andere kleindenkende kruideniers te liggen. *Penny wise* en

pound foolish, zoals men in Amerika, Engeland en in Zweden weet. Het stimuleren van de entertainmentindustrie en het investeren in cultuurproductie past ons kleinburgerlijk gereformeerde denken slecht, maar is alleszins de moeite waard. Er valt nog een wereld te winnen. Zoals het Ajax-succes, zoals het succes van onze andere sporthelden, gebaseerd is op een combinatie van een goede opleiding, een nationaal en regionaal verankerd topsportbeleid en een professionele organisatie en begeleiding, is ook het succes van Duncan Laurence geen toeval. Zonder iets op zijn individuele prestatie af te doen uiteraard. Een unieke prestatie, die wij mogen koesteren. Nederland heeft er een ster bij. Erwin Angad-Gaur

Dit artikel verscheen eerder in licht afwijkende vorm op Joop.nl

Tabel 1		aanloopsalaris	minimum schaal	maximum schaal
CAO NO	100% schaal		2136	2955
CAO KE	schaal 8 PPGM		1954	3299
CAO KE	schaal 8 B3		2055	3355
CAO HBO	schaal 11	2634	2967	4076
CAO HBO	schaal 12	3288	3605	4636
CAO VO	schaal LB		2251	3441
CAO VO	schaal LC		2264	4015
CAO VO	schaal LD		2273	4567

Tabel 2		aanloopsalaris	minimum schaal	maximum schaal
CAO NO	100% schaal		2324	3184
CAO KE	schaal 8 PFZW		2443	3830
CAO KE	schaal 8 B3		2434	3830
CAO HBO	schaal 11	3361	3477	4777
CAO HBO	schaal 12	4136	4225	5433
CAO VO	schaal LB		2689	4098
CAO VO	schaal LC		2705	4775
CAO VO	schaal LD		2716	5430

In tabel 1 zijn de begin- en eindsalarissen van de orkestmusici en referentiegroepen per 1 januari 2007¹ opgenomen.

1 De cao KE kende in 2007 afzonderlijke beloningen voor PPGM- en B3-instellingen, die het gevolg waren van verschillen in pensioendruk. Beide zijn in deze tabel vermeld. Inmiddels is hiervan afgestapt en is sprake van één beloningsstructuur voor alle instellingen.

In tabel 2 zijn de begin- en eindsalarissen van de orkestmusici en referentiegroepen per 1 januari 2019 opgenomen (exclusief eventuele bijzondere beloningen)².

2 Omdat in de diverse cao's op te onderscheiden momenten salarisaanpassingen plaatsvinden is uitgegaan van het volgens de betreffende cao geldende bruto maandsalaris per 1-1-2019.

ontwikkeling startsalaris van orkestmusici en referentiegroepen 2006 - 2019

ontwikkeling eindsalaris orkestmusici en referentiegroepen 2006 - 2019

De inkomenspositie van orkestmusici: 10 jaar later

In 2008 werd het door sociale partners langverwachte rapport ‘Naar een nieuw arrangement’ ontvangen. In dit rapport werd verslag gedaan van de relatieve inkomenspositie van orkestmusici, werkzaam op basis van de cao-Nederlandse Orkesten. De inkomsten werden vergeleken met die van een docent aan een conservatorium (cao hbo), muziekschool (cao kunsteducatie) en op een middelbare school (cao voortgezet onderwijs). De tutti-musicus werkzaam bij een regionaal orkest was destijds de basis voor de vergelijking met deze referentiegroepen. In 2008 werd geconstateerd dat het loon van orkestmusici in verhouding tot vergelijkbare beroepen laag is. Is dat anders geworden in 2019?

tekst: Mark Gerrits

Cijfers over 2007 en 2019

Uit de salarisvergelijkingen tussen de verschillende referentiegroepen (zie de tabellen 1 en 2) vallen een aantal conclusies te trekken. Zo is duidelijk dat de absolute en relatieve verschillen tussen de referentiegroepen sinds 2007 alleen maar zijn toegenomen. Het aanvangssalaris van de tutti-musicus in de periode 2007 tot 2019 steeg van € 2136 naar € 2324 bruto per maand, een stijging van 8,8%. Zijn maximaal te verdienen salaris steeg in deze periode met € 229 naar € 3184. In dezelfde periode steeg het aanvangssalaris van de docent conservatorium (in schaal 12) van € 3605 naar € 5433, een stijging van 17,20%. Zijn maximaal te verdienen salaris steeg in deze periode met € 779 tot € 5430. Het vreemde doet zich voor – en blijft zich voordoen – dat de docent aan het conservatorium die de orkestmusicus opleidt, zowel in aanvangssalaris als in te bereiken eindsalaris, veel meer verdient. Vat dit niet op als aansporing om de salarissen van de docent aan het conservatorium te verlagen, maar juist als een

pleidooi om de salarissen van de orkestmusici fors te verhogen!

Loonontwikkeling

Bij de loonontwikkeling in de sectororkesten werd meestal de zogenaamde ‘OVA’ ingezet voor de loonsverhogingen³. Deze is in principe gebaseerd op de contractloonstijgingen en de mutaties in de sociale en pensioenpremies. Bij de loonontwikkeling is de ontwikkeling bij de Rijksoverheid altijd leidend geweest. De salarisontwikkeling bij het Rijk en de orkesten vanaf 2006 geeft het volgende beeld. In de periode tot 2016 (10 jaar) is een achterstand van 7,59% t.o.v. de Rijksoverheid ontstaan. Dat verschil wordt nog groter in de periode na 2016. Per 1 juli 2018 gaan de salarissen voor rijksambtenaren met 3 % omhoog, per 1 januari 2019 krijgt men er eenmalig € 450 bruto bij, per 1 juli 2019 komt er 2% bij en per 1 januari 2020 weer 2%. In totaal telt dat op tot 7% de komende anderhalf jaar. In de orkestsector is per januari 2018 sprake van een salarisstijging van 1,5%! Het verschil groeit van 7,59% naar circa 10 á 11%.

Concluderend

In de periode 2007 tot 2019 zijn de (relatieve) inkomensverschillen bij de diverse referentiegroepen groter geworden. De tutti-orkestmusicus bungelt onderaan: zowel het startsalaris als het eindsalaris zijn inmiddels onder de maat! Er zal – om de inmiddels fors gegroeide inkomensachterstand in te halen – flink geïnvesteerd moeten worden in structurele salarisverbetering van orkestmusici. Al eerder is gesignaleerd dat er óók nog een verschil van circa 30% ligt tussen de beloning van de remplaçant en de vaste orkestmusicus. Het zal duidelijk zijn dat in de opmaat naar de nieuwe kunstenplanperiode binnen of buiten de begroting van OCW naar extra geld gezocht moet worden voor de verbetering van lonen en salarissen voor remplaçanten en (vaste) orkestmusici. De sector kan het zich niet (blijven) veroorloven dat orkestmusici als het om ‘fair pay en fair share’ gaat, telkens achteraan in de rij mogen aansluiten.

3 Overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling.

Heb jij 'm al? De Sena app!

Met de Sena app kun je via je smartphone of tablet naast je lopend saldo voor de komende betalingsronde ook eerdere betalingen inzien. Je kunt nieuw repertoire aanmelden en checken of er in de suggestielijst van ongeclaimd repertoire nog tracks van jou bij zitten. De app is gratis beschikbaar in de Apple en Google Play app stores. www.sena.nl/app

Sena

Ritmundo

Stan Rijnen

column

DRUK OP REPEAT

'Zachtjes tikt de regen op mijn zolderraam,' zo zong Rob de Nijs in 1963. Hij speelt nog steeds, zo ook de popmuziek van weleer die vandaag op een miezerig retro-ritme doortikt.

Alsof 2019 niet bestaat regent het in het clubcircuit coverbands die hun oude helden weer van zolder halen. Beatles, Stones, Pink Floyd en Queen: ze vullen in gekloonde versies moeiteloos de vaderlandse podia. Je kunt er zelfs een heel festival op bouwen, zo bewijst het Legends of Rock Tribute Festival in Zoetermeer.

Paradiso, 13 maart 2019. In de poptempel die een jaar eerder zijn 50ste verjaardag vierde, maakt Pinkpop-pionier Jan Smeets het programma van zijn 50ste editie wereldkundig. 'Een eigenzinnig programma in de pas met de tijd, met de 'diversiteit', zo verwacht je op zijn minst. Niets van dat alles. Met de belegen headliner Fleetwood Mac en merendeels witte, Anglo-Amerikaanse acts (Elbow, The Cure, Jamiroquai, The Kooks, Mumford & Son) vult Pinkpop die andere betekenis in. 'Pink' staat voor roze, de letterlijke manifestatie van haar eigen 'nomen est omen'. Scan de massa, kijk naar de podia, gekleurde medemensen en artiesten zijn er in Landgraaf op enkele pinken te tellen. Hoe dat zo?

Tot medio jaren 80 vertegenwoordigde 'pop' nog een brede waaier aan stijlen. Als vanzelfsprekend programmeerden het ooit toonaangevende Pinkpop en het even oude Lochem Pop (waaruit in 1993 Lowlands voortkwam) een mix van rock, funk, punk, reggae, blues en afro. Sindsdien ontstonden aparte festivals voor dance, hiphop, metal, world, enz. Veelzeggend is dat Pinkpop

vanaf 1987 – sinds de samenwerking met Mojo – hoofdzakelijk nog witte pop programmeerde. Ook al kregen we een steeds kleurrijker bevolking (meer dan 50% van de jongeren in onze vier grote steden heeft ouders van elders) en nieuwe popsterren die dankzij de globalisering dichterbij kwamen, grote artiesten als Youssou N'Dour, Cheb Khaled en Oumou Sangare hebben nimmer in Landgraaf gestaan. Zó'n gouden jubileum, me dunkt de ideale gelegenheid om vandaag een statement te maken. Tja, toch maar de repeat-knop.

Ook de publieke omroep, met diversiteit hoog in het vaandel, heeft de Limburgse jubilaris qua uitzendtijd tot de Tour de France der popfestivals heeft verklaard. Oftewel, vooraf zo'n honderd uur met herhalingen op NPO Cultura en drie dagen lang live op de publieke radio en tv. Het zal de combinatie van Pavlov met Pinkpop wezen terwijl juist vandaag geluiden uit alle vier windstreken vanzelfsprekend zouden moeten zijn. In plaats daarvan waait er weer een sterke westenwind. Ook al hebben we stereo-radio, Hilversum en de dagbladen zenden een mono-geluid uit met merendeels Anglo-Amerikaanse mainstream pop. Ondertussen biedt de kleurentelevisie een eenzijdig zwart-witbeeld van de reële hedendaagse popcultuur. Die is echter even gemixt als onze voetbal elftallen, even divers als onze keuken. Pinkpop is allang over haar artistieke hoogtepunt heen tenzij we de nabijgelegen sintelberg als zodanig willen beschouwen. Overigens: De Nijs' *Ritme van de regen* was een cover van *Rhythm of the rain* van de Amerikaanse groep The Cascades, maar dat is weer een ander verhaal.

Stan Rijnen is muzikjournalist, programmamaker en deejay.
(www.40upradio.nl/stanrijven)

Producer raken Dra Smit geeft voorlichting over muziekproducties. Dus over zaken als opnametechniek, rechten, contractvormen, exploitatie etc. Leden van de Ntb/vakgroep Muziek en de VCTN kunnen hem op maandag en dinsdag benaderen met al hun vragen op dit gebied. Veel van de gestelde vragen komen steeds weer terug. Een aantal hiervan beantwoordt hij in deze rubriek. In deze aflevering geeft Erwin Angad-Gaur antwoord op enkele veelgestelde vragen over rechten.

Eerste Hulp Bij Opnamen

Welke rechten heb ik als eigen beheer-producent?

De Wet op de naburige rechten geeft uitvoerende kunstenaars rechten op de opname van hun prestatie. Ook de eigenaar van de opname heeft die rechten. Maar wat houden die rechten eigenlijk in?

Bekendste onderdeel van die rechten zijn de Sena-vergoedingen. Dit zijn vergoedingen voor het om commerciële redenen openbaar maken van opnames, bijvoorbeeld op de radio, in de kroeg of elders. (Filmmuziek of reclamemuziek die niet zelfstandig commercieel verkrijgbaar is voor het publiek, is dus niet rechtendragend als het om de Sena-vergoedingen gaat). 50% van de door Sena geïncasseerde gelden zijn bestemd voor de gezamenlijke uitvoerenden die op een opname te horen zijn en 50% is voor de producent. In het geval van een eigen beheer-opname heeft de muzikant dus in beide hoedanigheden recht op een vergoeding van Sena. Hij moet in dat geval wel lid worden van zowel Sena Uitvoerende Kunstenaars als Sena Producenten. Beide lidmaatschappen zijn gratis.

Houd je rechten in de gaten en verkoop ze niet te makkelijk
Het komt met enige regelmaat voor dat een platenmaatschappij of distributeur ten onrechte het producentendeel van een eigen beheer-productie bij Sena claimt. Het is ook daarom van belang deze vergoedingen zelf te claimen. Daarnaast komt het steeds vaker voor dat ook bij een distributiedeal of een licentieovereenkomst de platenmaatschappij of distributeur de producentenvergoedingen of een deel daarvan in het contract wil claimen. In beginsel is dit af te raden: het is immers een vergoeding voor degene die in de opname

geïnvesteed heeft en dat ben jijzelf. Alleen als er werkelijk iets tegenover staat, een grote investering in promotie bijvoorbeeld, kan het verdelen van deze vergoeding redelijk zijn. De vergoedingen voor de naburige rechten als artiest horen altijd bij de artiest te blijven. Ook volgens de afspraken die wij met de NVPI (de brancheorganisatie van platenmaatschappijen) maakten, is overdracht van de naburige rechten van de artiest onredelijk.

En naast Sena?

Muzikanten kunnen bij NORMA overige naburige rechten claimen (thuiskopie- en leenrechtvergoedingen vooral). Overige collectieve vergoedingen voor de producenten worden verdeeld via STAP. De verdeling vindt plaats op basis van marktaandeel. Om het marktaandeel te berekenen moeten maatschappijen (dus ook jij als eigen beheer-artiest) jaarlijks de omzet exclusief btw, minus exporten (gefactureerd aan het buitenland), minus de omzet uit aan andere producenten en exporteurs geleverde producten opgeven. De totale markt wordt berekend op grond van door de industrie verstrekte gegevens in combinatie met marktonderzoek. De omzetopgaven moeten door accountants zijn goedgekeurd. Al met al maken veel eigen beheer-artiesten van de mogelijkheid bij STAP te claimen geen gebruik. Zeker zodra het om werkelijk succesvolle opnamen gaat, is dat van belang om wel te doen! Als je niet claimt gaat het geld immers naar producenten van andere opnamen.

Zie ook: www.stichtingstap.nl, www.sena.nl, www.stichtingnorma.nl

Talentontwikkeling

Het thema van deze editie van *Muziekwereld* is talentontwikkeling. Nu is talent zo'n woord waarvan iedereen wel weet waar het voor staat en wat je ermee bedoelt. Totdat je het moet omschrijven. Als je via Google gaat zoeken, dan kom je een grote variëteit tegen van omschrijvingen. Hele korte bijvoorbeeld, zoals: 'Talent is begaafdheid.' Of: 'Iets wat iemand heel goed kan.' Maar ook met een wat langere omschrijving. Wat te denken van deze: 'Aangeboren vermogen dat een doorgaans jong persoon in staat stelt een vaardigheid zodanig te ontwikkelen dat hij of zij zeer goed wordt in iets.' Paf!... Echt zo'n omschrijving die uitnodigt om opnieuw gelezen te worden. Want hier staan een paar zaken in die mij wat kriebelig maken. Dat begint al met het beginwoord 'aangeboren'. Blijkbaar kun je talent dus niet aanleren,

maar moet je ermee geboren worden. Ook de stelling dat het doorgaans jonge personen zijn die het vermogen hebben om ergens heel goed in te worden, maakt me kriebelig. Leeftijdscriminatie in optima forma. Ik ken in mijn persoonlijke omgeving enkele mensen die zich op latere leeftijd hebben toegelegd op voor hen hele nieuwe bezigheden in de scheppende kunst, waar ik ook muziek toe reken. Prachtig om te zien hoe verborgen talenten ineens naar boven komen. Talenten kunnen zich dus ook op latere leeftijd ontplooiën. Persoonlijk zou ik als definitie willen aanhouden dat een talent iemand is die als zodanig wordt herkend door iemand anders. De waarde van deze uitspraak wordt dan afgemeten aan de autoriteit van die 'iemand anders'.

Talentontwikkeling richt zich dan op het verder uitbouwen van ta-

lentvolle eigenschappen. Aanleg is daarbij mooi meegenomen, maar om succesvol te zijn is het meer van belang om veel te oefenen en op het juiste moment op de juiste plek te zijn. Verder zijn motivatie en vooral doorzettingsvermogen van groot belang voor de ontwikkeling van excellente prestaties. Een ander aspect dat verband houdt met talentontwikkeling is talentherkenning (scouting). Bij het begrijpen van talentontwikkeling is het nodig om te weten hoe je kunt achterhalen wie welk talent heeft.

Wat opvalt bij de Nederlandse toppers in de dancemuziek, is de rol van ouders. Zeker bij talentontwikkeling moet de rol van de ouders en steun van de directe familiekring niet worden onderschat. Uiteraard geldt ook hier dat een teveel van het goede net zo goed remmend op de ontwikkeling van talent kan werken. Denk hierbij vooral aan succes

eisende vaders en/of moeders. Iets wat niet alleen in de muziek wel voorkomt, maar zeker ook in de sport.

De conclusie die je kan trekken is dat talent iets ongrijpbaars is. Het komt bovendien als iemand ogenschijnlijk ineens iets uitzonderlijks laat horen of een uitmuntende prestatie laat zien. Die prestaties komen niet 'aanwaaien' omdat iemand getalenteerd is. Talentontwikkeling en prestatiegroei voor muzikanten worden sinds jaar en dag vooral beïnvloed door een aantal – soms hele logische – factoren, zoals lang en intensief oefenen, een goede begeleiding, een ondersteunend netwerk en geschikte en bereikbare oefenfaciliteiten. En uiteraard is het van belang dat je beschikt over een groot doorzettingsvermogen.

Hans Dobbenberg
voorzitter Dutch DJ Foundation

- ingezonden mededelingen -

Heeft U speelproblemen, vermoeidheidsklachten of pijn?

Dispokinesis = het vrij kunnen beschikken over houding en beweging. Ontwikkeld door een musicus voor musici.

Meer informatie:
Dianne Bolte, Dispokinesispraktijk:
tel. 026 445 34 84
Zie ook: www.dispokinesis.nl

MUSICEREN KAN DE GEZONDHEID
ERNSTIG SCHADE TOEBRENGEN

MUZIEKENZORG.NL

Uitreiking Gouden en Zilveren Notekrakers 2019 op 24 september in Paradiso

De Gouden Notekraker, de prijs van en voor musici, werd in 1974 door de Ntb in het leven geroepen om waardering en aandacht uit te spreken voor uitzonderlijke prestaties in de live muziek. Omdat de Ntb dit jaar een eeuw bestaat zal de uitreiking van de Gouden en Zilveren Notekrakers dit jaar in het teken van 100 jaar Ntb

staan. De genomineerden voor de prijzen zijn inmiddels bekend. In aanloop naar de uitreiking op 24 september 2019 in een feestelijk Paradiso kunnen alle 35.000 bij Sena aangeslo-

ten musici en producenten hun stem uitbrengen op de meest invloedrijke artistieke (podium)prestaties van het afgelopen seizoen. Eerdere winnaars van de Gouden Notekraker zijn onder meer: De Staat, BLØF, Raccoon, het Metropole Orkest, Ilse de Lange, Golden Earring, Caro Emerald, Eric Vloeimans en Herman van Veen.

Genomineerd voor de Gouden Notekraker 2019 zijn:

Benjamin Herman
DI-RECT
Diggy Dex
Fresku
Kovacs
Michelle David & the Gospel Sessions
MY BABY
San Holo
Thomas Azier
Willem

Genomineerd voor de Zilveren Notekraker 2019 zijn:

Altin Gün
Donnie
Jeangu Macrooy
Luwten
Nana Adjoa
Nona
Pip Blom
Son Mieux
Suzan & Freek
Thijs Boontjes

Stem via www.goudennotekraker.nl

Oproep aangeslotenen van Sena en leden van de Ntb

Op dinsdag 24 september worden niet alleen de Gouden en Zilveren Notekraker uitgereikt, maar viert de muzikantenvakbond Ntb ook haar 100-jarig jubileum in Paradiso, Amsterdam. We willen aangeslotenen van Sena of Ntb-leden graag uitnodigen om dat samen met ons te vieren. Ook hun partners (of gasten) zijn welkom. We zijn zeer verguld dat we voor deze avond opnieuw een prachtig

programma hebben samengesteld. Ook zal er voor de tweede keer een Humble Hero Award worden uitgereikt. Hiermee worden invloedrijke sessiemuzikanten in het zonnetje gezet. Geloof ons als we zeggen dat je deze avond niet wilt missen. Het aantal plaatsen in Paradiso is beperkt, dus meld je snel aan via www.goudennotekraker.nl

Gouden Notekraker, Paradiso, Amsterdam. Dinsdag 24 september, aanvang 20.00 uur.

Benjamin Herman

DI-RECT

Fresku

Michelle David & the Gospel Sessions

MY BABY

San Holo

Willem

Diggy Dex

Thomas Azier

Kovacs

Donnie

Nona

Son Mieux

Luwten

Pip Blom

Altin Gün

Suzan & Freek

Jeangu Macrooy

Thijs Boontjes

Nana Adjoa

Naar een model managementovereenkomst

Why can't we be friends?

tekst: Bjorn Schipper illustratie: Robert Swart

Tijdens Eurosonic Noorderslag (ESNS) afgelopen januari organiseerden het Music Managers Forum NL (MMF) en de Beroepsvereniging Auteur-Muzikanten (BAM), een collega-organisatie van Ntb/Kunstenbond en VCTN, gezamenlijk een panel over de wens en noodzaak om tot een model managementovereenkomst te komen waarin de belangen van zowel artiestenmanagers als artiesten evenredig terugkomen. Onder leiding van moderator Flip van der Enden verkenden representanten van beide organisaties, tezamen met ondergetekende, de eerste contouren van zo'n modelcontract.

Een dag eerder vond eveneens tijdens ESNS op verzoek van MMF NL een meer juridisch getint panel plaats over de inmiddels veelbesproken zorgplicht van de artiestenmanager naar aanleiding van de uitkomsten in eerste aanleg in de lopende rechtszaken van Martin Garrix¹ en Afrojack² tegen hun voormalige artiestenmanagers³. Tijdens dat panel gingen advocaten Hans Bousie, Michiel Steenhuis en ondergetekende onder leiding van moderator Jasper van Vugt nader in op het hoe en waarom van deze door rechters aangenomen zorgplicht van artiestenmanagers. Uit dit panel bleek dat met name artiestenmanagers naar aanleiding van de uitkomst van beide rechtszaken behoefte hebben aan handvatten om hun contractuele verhouding met artiesten concreet in te vullen, met name ook om te

voorkomen dat men achteraf met allerlei verwijten geconfronteerd wordt. De tijd lijkt daarmee rijp voor een 'redelijk' model managementovereenkomst dat in de basis als vertrekpunt kan dienen voor onderhandelingen tussen artiestenmanagers en artiesten.

Juridisch: kwalificatie managementovereenkomsten

Voordat ik nader inga op het eerste concept van het genoemde model managementovereenkomst, sta ik eerst stil bij de juridische kwalificatie⁴ van managementovereenkomsten met artiesten, althans meer in het bijzonder bij de kwalificatie die de rechter daaraan in de zaken van Martin Garrix en Afrojack heeft gegeven. De rechter oordeelt dat managementcontracten in relatie tot artiesten (bijzondere) overeenkomsten van opdracht

zijn als bedoeld in artikel 7:400 lid 1 Burgerlijk Wetboek (BW). Van belang daarbij is dat de artiestenmanagers zich jegens de artiesten contractueel hebben verbonden tegen een bepaalde vergoeding (commissie) als een redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot⁵ werkzaamheden op het gebied van artiestenmanagement te verrichten. In het verlengde van deze juridische kwalificatie tot (bijzondere) overeenkomst van opdracht oordelen beide rechters dat op de artiestenmanagers in hun hoedanigheid van opdrachtnemers van de artiesten een bijzondere zorgplicht rust. Dit brengt voor de artiestenmanagers in hun hoedanigheid van opdrachtnemers jegens de artiesten een aantal specifieke plichten met zich mee:

- de verplichting tot het vooropstellen van het belang van de artiest;
- waarborgingsverplichtingen;
- de verplichting tot het ongevraagd (spontaan) handelen ten behoeve van de artiest;
- de verplichting tot het opvolgen van aanwijzingen van de artiest;
- waarschuwingsverplichtingen die mogelijk kunnen resulteren in een weigeringsplicht;
- de verplichting tot het vermijden van belangentegstellingen;
- informatieverplichtingen;
- postcontractuele verplichtingen.

Daarnaast heeft de rechter geoordeeld dat de redelijkheid en billijkheid met zich meebrengt dat deze zorgplichten van de artiestenmanager ook al gelden in de fase voorafgaande aan het sluiten van de managementovereenkomst met de artiest. Dit betekent onder

andere dat de artiestenmanager nog voordat de artiest zijn handtekening onder het managementcontract zet, de artiest aantoonbaar moet hebben gewezen op het belang van het inschakelen van juridische bijstand van een deskundige (lees: entertainmentadvocaat). Volgens de rechter is tevens van belang dat deze zorgplichten verder kunnen worden ingekleurd in het geval van nauwe verwevenheid tussen artiestenmanagement en een label of muziekuitgever, zoals bijvoorbeeld in de zaak van Martin Garrix het geval was.

Nuancering rechterlijke uitspraken

In het juridische panel op ESNS werd onder meer de strekking van de rechterlijke uitspraken in de zaken van Martin Garrix en Afrojack genuanceerd. Beide uitspraken zijn gedaan in zaken waarbij de relatie tussen artiestenmanager en artiest bijzondere kenmerken had. Zo had Martin Garrix naast de managementovereenkomst met MusicAllStars Management (MAS) ook een productiecontract met Spinnin' Records getekend, een label dat sterk aan MAS gelieerd is. Die min of meer 'familiaire' band tussen artiestenmanagement en label speelde een belangrijke rol bij het oordeel van de rechter om de lat van de op MAS rustende zorgplicht hoog te leggen. In de zaak van Afrojack ging het in de kern om de onderhandelingen tussen artiestenmanager en artiest over de oprichting van een gezamenlijk bedrijf. Ook dat is niet bepaald 'standaard' in een contractuele verhouding tussen artiestenmanager en artiest. Het bijzondere karakter van de manier waarop deze artiestenmanagers en artiesten met elkaar samenwerkten speelt dus mee bij de beoordeling van de strekking van de rechterlijke uitspraken.

In het juridische panel werd overigens ook een kanttekening geplaatst bij de zuiverheid van de meer algemene kwalificatie van managementovereenkomsten tot (bijzondere) overeenkomst van opdracht, met name vanwege de soms bijzondere elementen in de feitelijke samenwerking van artiestenmanagers met artiesten die de onderlinge rechtsverhouding als geheel een min of meer onbenoemd karakter geven.

Ik merk nog op dat in de rechtszaken van Martin Garrix en Afrojack hoger beroep loopt en dat het nu afwachten is of de hogere feitenrechters de oordelen van de rechters in eerste aanleg inhoudelijk zullen gaan volgen.

Belangrijke handvatten voor de praktijk

In beide panels op ESNS zijn praktische handvatten besproken die de praktijk meer handen en voeten moeten kunnen geven in de nasleep van de uitkomsten in de rechtszaken van Martin Garrix en Afrojack. Uit

- ingezonden mededeling -

world music forum

open source network
for the dutch world music industry

consulting, promotion
research & policy development
World Blend Café network meetings

Dutch World Directory
guide for world music in the Netherlands

worldmusicforum.nl

delijke waan van de dag. Tijdens de panels werd dit als volgt aangeduid: partijen dienen periodiek de peilstok in de onderlinge relatie te steken. Het is daarbij van belang dat er notulen of aantekeningen van dit soort evaluaties gemaakt worden, hetzij op papier, digitaal of in de vorm van een audiobestand van het gesprek. Dit om te voorkomen dat partijen later menen dat er wel of niet bepaalde afspraken zijn gemaakt.

Een ander belangrijk handvat voor de praktijk is het in onderhandelingen overeenkomen van een goede voortzettings- of exit-regeling die rekening houdt met de belangen van beide partijen. Zo zou een artiest eerst in de gelegenheid kunnen worden gesteld om te kunnen wennen aan een artiestenmanager door in de overeenkomst een voorziening te treffen in de vorm van een proefperiode. Aan de andere kant zou een artiestenmanager zekerheid kunnen krijgen op het voortzetten van de samenwerking als een artiest na verloop van tijd mede door inzet van de artiestenmanager belangrijke stappen in zijn artiestencarrière zet. Op zo’n moment zou het voor de artiestenmanager onwenselijk zijn als de artiest zomaar zou kunnen vertrekken. Hier kunnen contractueel voorzieningen voor worden getroffen in de vorm van een exclusieve optie op voortzetting van de samenwerking dan wel het overeenkomen van een zogeheten *sunset fee* bij vertrek van de artiest. In het laatste geval ontvangt de artiestenmanager na vertrek van de artiest gedurende bepaalde tijd nog compensatie van de artiest, bijvoorbeeld in de vorm van een aflopend percentage aan commissie. Een goede voortzettings- of exitregeling kan voorkomen dat partijen later

onnodig met modder gaan gooien en is daarmee in het belang van beide partijen.

Tijdens de panels werd ook het verzorgen en nader invullen van zogeheten businessmanagement gezien als een belangrijk handvat voor de praktijk. Hieronder wordt in deze context verstaan dat de artiestenmanager zich met name bezighoudt met strategisch en day to day-management van de carrière en belangen van de artiest, en dat de meer zakelijke aspecten hiervan – zoals bijvoorbeeld legal, tax en finance – in goed overleg met, en al dan niet in opdracht van, de artiest worden uitbesteed aan gespecialiseerde professionals zoals bijvoorbeeld advocaten, fiscalisten, accountants en boekhouders. Een dergelijke aanpak van het artiestenmanagement zou in beginsel voor alle betrokken actoren voldoende duidelijkheid moeten scheppen over wie binnen het team verantwoordelijk is voor welke taak of discipline. Goed businessmanagement is in deze context dienstbaar aan zowel artiestenmanager als artiest.

Naar een model managementovereenkomst

Tegen de achtergrond van beide panels op ESNS en de daarbij besproken handvatten streven partijen gezamenlijk naar een ‘redelijk’ model managementovereenkomst. Alles met de bedoeling om ‘Garrix- en Afrojack-achtige’ toestanden voor te zijn. Voorkomen is nog altijd beter dan genezen. Why can’t we be friends? Wordt vervolgd.

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam

1. Rb. Midden-Nederland 20 september 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:4775 (*MusicAllstars Management, Spinnin' Records/Martin Garrix*).
2. Rb. Amsterdam 30 mei 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:3658 (*Afrojack/Montana*).
3. Zie onder meer B.H.M. Schipper, ‘Nabuurrechtelijke erkenning voor zolderkamerproducers. Uitspraak in zaak Martin Garrix’, *Muziekwereld* 2017/4, p.28-31.
4. Deze kwalificatievraag speelde al eerder in Rb. Amsterdam 25 mei 2011, zaak-/rolnummer 454648 / HA ZA 10-977 (*Sanchez cs./Heijns cs.*); zie ook B.H.M. Schipper, ‘Sleeping with the enemy. Update bookings- en managementcontracten in de muziek’, *Muziekwereld* 2013-4, p. 26-29.
5. Zie ook Rb. Amsterdam 15 augustus 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:5744 (*Sterrenfiscalist*).

Uit de lengte of de breedte

We zitten nog maar in 2019, maar nu al loopt de cultuursector zich warm voor de Cultuurnotaperiode 2021-2024. Zo publiceerde de Raad voor Cultuur (RvC) onlangs een advies over de herziening van het cultuurstelsel onder de titel: ‘Cultuur dichtbij, dicht bij Cultuur’.

tekst: Anita Verheggen

De verwachtingen waren hooggespannen omdat de RvC samen met de SER in 2016 een prima rapport over de arbeidsmarktpositie van kunstenaars publiceerde. Die positie is ronduit slecht, mede door een bezuiniging van in totaal 475 miljoen euro op het kunstbudget door zowel de Rijksoverheid als gemeenten en provincies.

De beide adviesorganen van de overheid drongen daarom aan op stevige en fundamentele maatregelen. Het rapport heeft dit onderwerp bovenaan de (kunst)politieke agenda gezet en bracht de hele kunstsector in beweging. Inmiddels zijn er vele coalities van belangenverenigingen gesmeed en werkt het kunstenveld aan een arbeidsmarktagenda en een Fair Practice Code. Met al die positieve acties vanuit het veld zou je verwachten dat de RvC in haar meest recente advies doorpakt en bij minister Van Engelshoven van OCW aandringt op concrete maatregelen. Uiteraard met een passend budget om de misstanden (zoals de vaak te lage gages) voor (podium)kunstenaars uit de weg te ruimen.

Puntje bij paaltje

Maar nu puntje bij paaltje komt maakt de RvC pas op de plaats. De Fair Practice Code moet weliswaar een ‘stevig subsidie criterium’ bij de Rijksfondsen worden, maar podia die een subsidieaanvraag doen krijgen nog 4 jaar extra de tijd om de code te ontduiken via het

‘Pas toe of leg uit’-principe. De Raad vindt ‘de eerlijke beloning een belangrijke en ook principiële kwestie, die boven kwantitatieve doelstellingen gaat en ook boven de werkgelegenheid’. Maar hoeveel dat gaat kosten heeft de Raad nog niet (laten) berekenen waardoor de financiële consequenties en de gevolgen voor het hele kunstaanbod in nevelen gehuld blijft. Het toepassen van een Fair Practice Code met een fatsoenlijke beloning van (podium) kunstenaars lijkt zo steeds meer op het klimaatdebat. Men kan niet meer ontkennen dat er een probleem is. Maar als concrete maatregelen pijn in de portemonnee veroorzaken, deinst

men terug. Dan wordt de hete aardappel doorgeschoven naar de politiek (we wachten met onze maatregelen tot er subsidie bijkomt) of naar de sociale partners, die eerst tot overeenstemming moeten komen over cao’s. De Raad stipt weliswaar aan dat pijnlijke keuzes niet te vermijden zijn, maar schuift ze voor zich uit. Als er geen substantieel budget voor de toepassing van de Fair Practice Code bijkomt maar die code wel wordt toegepast, zal het cultuuraanbod afnemen of worden de entreprijzen verhoogd. (Kunsten ’92 berekent dat er minimaal € 25 miljoen nodig is, waarbij men de festivals en projectmatig gesubsidieerde organisaties nog niet eens heeft meegerekend). Minder aanbod betekent ook minder werkgelegenheid voor musici; een taboe (ook binnen de Ntb/Kunstenbond) want musici willen altijd en overal spelen. Maar van die sterke bevlogenheid wordt al decennialang misbruik gemaakt door subsidiegevers, podia en andere opdrachtgevers. Ergens moet je de

streep trekken om te voorkomen dat een groot deel van de professionele musici straks een ander beroep moet kiezen. Zo voeren professionele klasieke musici momenteel actie voor de betaling van überhaupt een gage aan musici bij lunchconcerten (een variant op het fenomeen van de showcases waar musici ook vaak gratis moeten opdraven omdat het zo goed is om podiumervaring op te doen).

Wat nu?

De Ntb/Kunstenbond maakt deel uit van alle coalities van makers die zich de afgelopen jaren sterk hebben gemaakt voor de Fair Practice Code en een versterking van de arbeidsmarktpositie van de podiumkunste-

naars. Wij zijn van mening dat het subsidiebudget fors moet stijgen en dat budgetten moeten verschuiven ten faveure van een fatsoenlijke beloning van podiumkunstenaars. Daarbij moet ook kritisch gekeken worden naar de overheadkosten van de festivals en kunstinstellingen. Daarnaast moet een aanpassing van de wetgeving zorgen voor een betere onderhandelingspositie van musici (juist ook van de zzp’ers) en een eerlijker verdeling van bijvoorbeeld streaming- en andere inkomsten via platforms als YouTube en Spotify. Maatregelen die de RvC/SER in eerdere arbeidsmarktadviezen ook bepleit. In reactie op het meest recente advies van de RvC hebben wij een meldpunt Unfair Practice gelan-

ceerd waarbij we podiumkunstenaars oproepen om hun ervaringen uit de oneerlijke praktijk met ons te delen. We willen de resultaten nog eens onder de neus van de beleidsmakers en politici wrijven om de urgentie van het probleem te onderstrepen. Daarnaast hebben we via de verschillende coalities van makers inhoudelijk gereageerd op het advies, dat weliswaar een zeer divers cultuurklimaat voorstaat maar nu nog te weinig houvast biedt om op termijn een cultureel monoklimaat te voorkomen.

Meldpunt Unfair Practice:

www.kunstenbond.nl (met praktijkverhalen van onze leden en informatie over de Code Fair Practice).

- ingezonden mededeling -

Sneller piano of keyboard leren spelen

Heeft u altijd al piano of keyboard willen leren spelen, maar u vindt het lastig om de muziknoten op de toetsen te vinden? Met de Pianolegger lukt het u wél om direct de juiste muziknoten op de toetsen te vinden en te spelen. U plaatst eenvoudig de afneembare Pianolegger op uw piano of keyboard en u kunt direct beginnen met de noten af te lezen en deze te spelen. In 100 jaar was noten lezen nog nooit zo makkelijk. Een groot voordeel van dit luxe uitgevoerde product is dat de Pianolegger zo vaak als men wenst op het toetsenbord kan worden gelegd en weer kan worden verwijderd. Dit zonder het toetsenbord te beschadigen.

- Versnelt het leervermogen. De noten van de muziek in uw muziekboek kunt u nu zeer snel vinden
- Luxe en stijlvolle met velours beklede muziknoten strook, soepel en sterk
- U hoeft geen kleverige stickers op uw toetsen te plakken

Oplossing voor iedereen

Jong en oud - die piano wil leren spelen of dit weer wil oppakken en hierbij effectieve hulp kan gebruiken bij het leren kennen van de noten op de piano of keyboard.

De Pianolegger, van Nederlands fabricaat, is te bestellen op onze website:

- www.pianolegger.nl

- info@pianolegger.nl

Pianolegger V.O.F. KvK: 71755632 BTW: NL858836622B01
De Pianolegger® is geregistreerd: ®EUIPO en bij BBIE

Geef een proefabonnement cadeau.
Of vraag het als cadeau! Slechts € 15,⁵⁰

25% KORTING OP DE LOSSE NUMMERPRIJS

Geef zo'n proefabonnement
eens aan je bandleden
cadeau!
Of probeer een van de bladen
zelf eens uit.

Ga naar de sites
van de bladen om je
proefabonnement te bestellen

Musicmaker 3 edities	€ 15,50	www.musicmaker.nl/lees-musicmaker
Interface 3 edities	€ 15,50	www.interface.nl/lees-interface
Gitarist 3 edities	€ 15,50	www.gitarist.nl/lees-gitarist
Slagwerkkrant 3 edities	€ 15,50	www.slagwerkkrant.nl/lees-slagwerkkrant
De Bassist 2 edities	€ 11,90	www.debassist.nl/lees-de-bassist

Of bel 020 675 5308!
Het proefabonnement gaat in met het eerstvolgende nummer.

DE FAVORIETE COMPOSITIE VAN...

NANA KRUGER, ZANGERES, PIANISTE, JONGSTE LID VAN HET NJJO (18 JAAR)

'Best een lastige vraag. Ik heb niet echt één favoriete compositie aller tijden. Het gaat in fases, dat ik een bepaalde compositie extra leuk, mooi of interessant vind. Een aantal maanden geleden ontdekte ik hoe mooi het liedje *The Secret Life Of Plants* is van Stevie Wonder, van de soundtrack *Journey Through The Secret Life Of Plants*, uit 1979. Het is een tijdloos liedje en tijdloze liedjes zijn altijd goed.

Als zangeres let ik veel op teksten, die vind ik belangrijk. Het gaat over de natuur, hoe groots en belangrijk die is, en dat we daar als mensen niet goed mee omgaan: *And yet we take from it without consent/ Our shelter, food, habilment*. Een serieus onderwerp en politiek actueel. Met onderwerpen als natuur en milieu ben ik de afgelopen maanden uitgebreid bezig geweest. Dit past er mooi als een soort protestlied bij. Ik ben opgegroeid met muziek. Mijn vader is drummer en mijn moeder schrijft liedjes. Als ik zat te schommelen stond er jazz op, maar ook Stevie Wonder, Michael Jackson, Braziliaanse muziek, hiphop, drum 'n bass,

soul. Ik ontdekte al vroeg dat ik heel erg van muziek houd. Van traditionele jazz en soul, maar ook nieuwere r&b, singer-songwriters, pop.

Meestal luister ik op internet eerst naar liedjes waarvan de titel mij aanspreekt. Ik luister naar de tekst, de harmonieën, de melodie. Hoe dat met elkaar samenhangt, of het mij direct grijpt. Zo ga ik door de albums of liedjes heen. Soms luister ik globaal, totdat er ineens een pareltje tussen zit. Ik ga op mijn intuïtie, mijn gevoel af. *Secret Life* kwam ik tegen toen ik een beetje door de tijdlijn van Stevie Wonder heen-ging. Ik was benieuwd welke ontwikkeling er in zijn muziek zit. Bij dit nummer dacht ik meteen "Jezus, man!" Het moduleert een paar keer, dat geeft het iets verfrissends. De muziek past ook goed bij de tekst, het zijn hele mooie melodielijnen. Ik ben fan van oprechtheid, of het nou om een compositie gaat of om een artiest. Dit liedje heeft het allemaal.

Ik heb het nummer uitgebreid zitten analyseren. Wat ik er zo goed aan vind is dat

alles zijn eigen plek heeft. De melodie, de harmonie, het moment waarop het moduleert, allemaal verfrissend en oprecht. Het nummer heeft mij geraakt, meegesleept. Het was liefde op het eerste gehoor, daarom wilde ik het direct overall spelen. Op mijn vaste gig met een gitarist in Café Lennep in Amsterdam bijvoorbeeld. Het nummer stroomt als het ware door je aderen, totdat je weer wat anders ontdekt.

Ik ben op de School voor Jong Talent veel bezig met jazz. Ik vind het erg leuk om nu met zo'n grote groep bij het NJJO meer de soul- en popkant uit te gaan. Ik zie dat project als een goede leerervaring. Voor mijzelf goed om uren te maken en op podia te staan. Ja, ik heb inderdaad voorgesteld aan artistiek leider Ruben Hein om *The Secret Life...* in ons repertoire op te nemen. Voor dit jaar past het niet in het programma, maar wie weet volgend jaar. Ik denk wel dat dit een liedje is dat altijd in mijn achterhoofd zal blijven hangen!

Jimmy Tigges

Talentontwikkeling: de fiscale aspecten

In dit artikel buig ik me over de vraag in hoeverre de belastingdienst meehelpt bij talentontwikkeling. Ik zal me niet wagen aan het formuleren van een definitie van ‘talentontwikkeling’, dat laat ik graag aan anderen in deze *Muziekwereld* over. Ik ga er vanuit dat iedereen het met me eens is dat (onder meer) scholing en studie eraan kunnen bijdragen dat talent zich verder kan ontwikkelen. In dit artikel beschrijf ik de mogelijkheden die er zijn om scholing en studie fiscaal aantrekkelijk te maken. Ik maak hierbij een onderscheid tussen zzp’ers en werknemers/particulieren. De reden daarvan zal in het vervolg duidelijk worden.

Voor zzp’ers/ondernemers bestaan er twee faciliteiten die er (direct of indirect) aan meehelpen om studie of (bij)scholing aantrekkelijk te maken. Om te beginnen kan een zzp’er de kosten van een cursus, opleiding of studie als beroepskosten opvoeren. Het moet daarbij gaan om het op peil houden van al verworven vakkennis. Ook het uitbreiden van die kennis, mits noodzakelijk om de bestaande onderneming in leven te houden, valt daaronder.

Wat er niet onder valt is het volgen van een studie om andersoortige kennis op te doen, die kan leiden tot andere werkzaamheden. Als een zelfstandige violist bijvoorbeeld een opleiding gaat volgen om belastingadviseur te worden, dan kunnen de kosten daarvan niet als beroepskosten worden opgevoerd. Dit kunnen wel ‘scholingsuitgaven’ zijn die de violist als particulier in zijn aangifte inkomstenbelasting kan opvoeren (zie hieronder). Het is dus een

zelfstandigen zonder personeel

wijdverbreid misverstand dat je als zzp’er altijd alle studiekosten kan aftrekken!

Ervan uitgaande dat de studie wel binnen het spectrum van de huidige onderneming valt, welke kosten kunnen dan opgevoerd worden? Eigenlijk vrijwel alles dat met die studie te maken heeft: cursusgeld, examen-geld, boeken, noodzakelijke aanschaffingen (eventueel verspreid over meerdere jaren), reiskosten, enzovoorts. Er geldt overigens wel een aftrekbeperking voor kosten van congressen, seminars, symposia en dergelijke. Die beperking houdt in dat 20% van dit soort kosten niet aftrekbaar is. Een andere fiscale faciliteit die verband houdt met studie, zij het indirect, is dat studie-uren meetellen voor het uren-criterium van de zelfstandigenaftrek. Dat betekent dat deze uren dus meehel-pen om aan de benodigde 1225 uur te komen. Zie hierover uitgebreider het artikel over dit onderwerp in een eerdere editie van *Muziekwereld*.

Werknemers/particulieren
Als werknemer kun je voor

de kosten van een opleiding of studie onder voorwaarden een onbelaste vergoeding van je werkgever krijgen. Het moet dan gaan om een opleiding of studie waarvan vaststaat dat je daar (meer) inkomen mee kunt verwerven. Dit betekent dus dat een werkgever niet hobbyachtige studies of cursussen onbelast kan vergoeden. De opleiding of studie moet de werknemer in staat stellen om zijn eigen werk te kunnen blijven doen of beter te kunnen doen. Daarnaast mag het ook gaan om een opleiding of studie die tot ander betaald werk kan leiden! Het is dus niet beperkt tot het huidige werk bij de huidige werkgever. Een goede manier om als werkgever ervoor te zorgen dat getalenteerde mensen zich (binnen of buiten de organisatie) verder ontwikkelen is hen een persoonlijk budget voor scholing te geven. De besteding daarvan kan dan min of meer door de werknemer zelf ingevuld worden.

In veel cao’s zijn dan ook bepalingen opgenomen over het vergoeden van de kosten van studies en opleidingen. Daar kunnen de experts van de Kunstenbond/Ntb je natuurlijk veel meer over vertellen. Een andere mogelijkheid die de fiscus biedt om het volgen van een

studie aantrekkelijker te maken is de aftrekpost van de ‘scholingsuitgaven’. Hiermee kunnen niet-vergoede studiekosten afgetrokken worden in de aangifte inkomstenbelasting. Dit geldt zowel voor werknemers als voor zzp’ers die deze kosten niet als beroepskosten hebben kunnen opvoeren, omdat de studie tot andersoortig werk leidt (zie hierboven). Als de studie onder de studiefinanciering valt, kunnen de kosten niet afgetrokken worden.

Scholingsuitgaven

Bij aftrekbare scholingsuit-

gaven moet het gaan om het volgen van een opleiding of een studie met de bedoeling om er (ander) inkomen mee te verwerven. Het moet daarbij gaan om een leertraject: een opleiding die erop gericht is om een diploma of iets dergelijks te behalen. Een seminar om de vak-kennis wat bij te spijkeren valt daar dus niet onder. De kosten van een studie die geen verband houdt met het verwerven van inkomen, of de kosten van een studie die alleen uit liefhebberij (hobby) wordt gedaan, vallen ook niet onder de scholingsuitgaven. Vanzelf-

sprekend zijn hier al heel veel discussies met de belastingdienst over gevoerd, maar de bespreking daarvan valt buiten de reikwijdte van dit artikel. Raadpleeg bij twijfel een adviseur.

Alleen de volgende scholingskosten zijn aftrekbaar:

- lesgeld e.d.;
- uitgaven voor door de onderwijsinstelling verplicht gestelde leermiddelen;
- uitgaven voor het doorlopen van de procedure voor erkenning van elders verworven competenties (evc’s);
- promotiekosten.

Reiskosten bijvoorbeeld zijn dus niet aftrekbaar. Ook de aanschaf van een computer en randapparatuur niet. De kosten zijn aftrekbaar voorzover ze een bepaalde drempel overschrijden en tot een bepaald maximum. Die drempel is € 250 en het maximum bedraagt € 15.000. Overigens is het huidige kabinet van plan om de aftrek van scholingsuitgaven met ingang van 2020 af te schaffen en te vervangen door een ‘individuele leerrekening’.

Eloy Veldhuijzen, Fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen, 9 mei 2019

- ingezonden mededeling -

DUTCH - JAZZ elke zondag 22:00 / 23:00 op Sublime FM

foto : Frank de Graaf

foto : Roland van Tulder

DUTCH-JAZZ

Hét radioprogramma waar de Nederlandse jazz centraal staat met Rolf Delfos en Bart Wirtz

Sena **SUBLIME FM**

pagina 38

Muziekwereld nr. 2 - 2019

www.ntb.nl

pagina 39

Zorg voor eerlijke betalingen in creatieve sector

Kunstenbond opent meldpunt Unfair Practice

De Kunstenbond heeft een meldpunt Unfair Practice geopend waar mensen in de creatieve sector melding kunnen maken van oneerlijke tarieven en slechte arbeidsvoorwaarden. Daarmee moet nog zichtbaarder worden hoe hardnekkig het probleem van onderbetaling in de creatieve sector is.

In de eerste paar weken kwamen er tientallen meldingen binnen. In het oog springen opnieuw de veel te lage uurtarieven die in de hele sector schering en inslag zijn. In de muziekwereld staan mensen die werkzaam zijn in de educatie zwaar onder druk, maar ook freelance musici worden bijna stelselmatig onderbetaald. In opkomst zijn ook de talrijke commerciële ‘food- and artfestivals’, die zelden een vergoeding voor de artiesten bieden. ‘Voor

de bandjes hanteren wij de ‘hoge hoed’-regeling. Het is verkapt straattheater dus hoe beter de act, hoe meer geld er opgehaald wordt. Hierbij krijgt iedereen een gelijke kans om te laten zien wat hij of zij in huis heeft,’ schrijft het Festival Trek, dat als ‘partners’ Coca Cola, Disaronno en Kornuit noemt.

Dit is echt grof
Dat #unfairpractice zich niet beperkt tot commerciële organisa-

ties of specifieke sectoren, blijkt uit de melding over een landelijke publieke omroep die op zoek is naar extra dansers voor een tv-programma. Je krijgt er geen geld voor en ook reiskosten blijken voor eigen rekening te komen. Nog grover is een grote auditieronde voor dansers voor een buitenlands gezelschap. Je moet 25 euro inschrijfgeld betalen om te mogen auditeren. Er komen 600 dansers op af die allemaal betalen. Uiteindelijk is er geen danser aangenomen, maar de organisatie cashte zo wel 15.000 euro inschrijfgeld.

Niet normaal
Voorzitter Jurre Schreuder van de Kunstenbond noemt de situatie in de sector zorgwekkend. ‘Er wordt te lang gewacht met

het toepassen van Fair Practice. Iedereen praat over eerlijke uitbetalingen en is het eens met de gedragscode. Maar er is nu vooral sprake van Unfair Practice. Waarom krijgen organisaties jaren de tijd om te wennen aan het moeten betalen van een fatsoenlijk loon aan de mensen werkzaam in de sector? Zonder wie er überhaupt geen kunst of cultuur kan bestaan? Velen uit onze sector worden al jaren onder het minimumloon betaald. Dit kan zo niet doorgaan. Daar kan en moet de minister nu samen met de sector actie op ondernemen. We moeten ervoor zorgen dat mensen nú hun rekeningen kunnen betalen en niet pas over vier jaar.’

Michiel Jongewaard

www.unfairpractice.nl

Meldpunt Unfair Practice

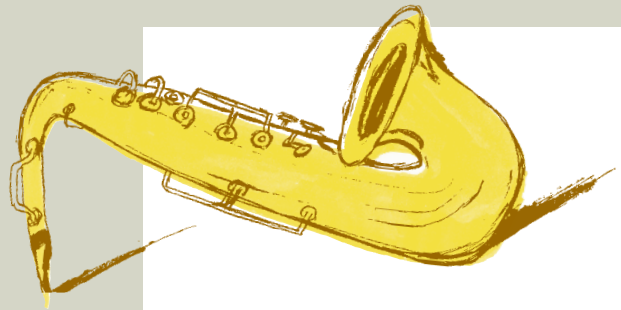
De Fair Practice Code voor de culturele en creatieve sector, die moet zorgen voor een toekomstbestendige sector, wordt maar mondjesmaat toegepast door werkgevers en opdrachtgevers. Ook het verschenen advies van de Raad voor Cultuur is op dit punt veel te terughoudend, zo vindt de Kunstenbond.

Daarom is het tijd voor een meldpunt Unfair Practice waar mensen die werkzaam zijn in de culturele en creatieve sector melding kunnen maken van onder meer te lage tarieven, oneerlijke voorwaarden of het niet nakomen van afspraken. Het meldpunt is bereikbaar via www.unfairpractice.nl en blijft nog

voor onbepaalde tijd geopend. De meldingen over werkgevers en opdrachtgevers worden verzameld in een zwartboek en aangeboden aan de minister en de leden van de Tweede Kamer. Voor leden van de Kunstenbond zal worden gekeken of er juridische of andere stappen mogelijk zijn.

www.unfairpractice.nl

column

Dromen

Soms droom ik dat ik vlieg. Licht en wendbaar.

Ik ben overgeleverd aan mijn onderbewustzijn. Elke actie creëert een reactie en zo kom ik op plekken waar ik niet eerder was. Obstakels worden soms vermeden en op andere momenten lijken ze me fataal te worden. Of toch niet. Dan vlieg ik door.

Op mijn beste dagen voelt musiceren net zo. Momenten waarop je één bent met het instrument en alles lijkt samen te komen in improvisaties waarop je zelf geen invloed meer hebt.

De beheersing van het instrument komt echter niet van de één op de andere dag. Ook niet bij jazzmuzikanten waarvan veel mensen nog steeds denken dat ze maar wat doen en alle lijnen uit hun mouw schudden. Improviseren kun je leren en op de conservatoria gebeurt dat op het hoogste niveau. De Nederlandse opleidingen zijn daarin zo ontwikkeld dat het aantal buitenlandse studenten momenteel zelfs hoger lijkt dan het aantal Nederlandse (maar dat is stof voor een andere column).

Het ontwikkelen van deze muzikale ‘skills’ is te vergelijken met het uitbreiden van je woordenschat. De kunst zit hem erin om je, met de opgedane woordenkennis, uiteindelijk zo goed mogelijk te kunnen uitdrukken in je eigen taal en gevoel. Dit is moeilijk te onderwijzen omdat het zo persoonlijk is. Wellicht is dit voor de toekomst een mooi vak voor alle masterstudenten op de conservatoria.

Daarnaast zijn er heel veel omgevingsfactoren die van invloed zijn op je spel. Luchtvochtigheid die het rietje beïnvloedt, een leuke band waardoor je te laat op de gig komt, een gemoedstoestand waarin je je bevindt. Eén van de meest invloedrijke factoren is

echter de aanwezigheid van medemuzikanten. Laten we eerlijk zijn: zoals in een droom kunnen dat soms obstakels zijn, maar op andere momenten fungeren ze juist als springplank. Een akkoord van de pianist, een crossrhythm van de drummer of een harmonische verandering van de bassist, hebben invloed op het geheel en dus ook op jezelf. Het is een spel van geven en nemen. Luisteren en anticiperen. Initiëren en wachten. Dit zijn voor mij de mooiste en meest leerzame ervaringen in de muziek, die ik tevens in mijn dagelijks leven zo goed mogelijk probeer toe te passen.

Tenslotte is het tijd om op te treden. Daar waar er echter twintig jaar geleden nog zo’n dertig gesubsidieerde jazzpodia waren, mag je nu van geluk spreken als de band er op tien kan spelen. De meeste theaters spelen op safe door coverbands of bekende concepten te boeken en dus is het vrij lastig om eigen-gemaakte muziek aan de man te brengen. Bovendien leven we in een tijd waarin alles online te zien is; hele concerten, maar ook korte snippets van geweldige solo’s. Dat is jammer want de ‘live’-ervaring brengt zoveel meer. De vibraties van de instrumenten en de emoties en betrokkenheid van het publiek die zich met elkaar vermengen. De opbouw van een improvisatie waar je als luisteraar deel van uitmaakt. Je zweeft, je vliegt naar plekken die je niet kende. Helaas. Het meeste droom ik nog steeds dat ik rennend en badend in het zweet mijn partijen zoek, in de coulissen van een vol theater, terwijl ik op moet met een groot orkest.

Bart Wirtz is saxofonist en bracht onlangs zijn vierde album *Beneath the Surface* uit. Hij presenteert samen met Rolf Delfos wekelijks het programma ‘Dutch Jazz’ op SublimeFM

Bart Wirtz

100 jaar Ntb

Maurice Ferares (1922), oud-secretaris van de Ntb, heeft zich decennialang ingespannen voor de invoering van de Wet op de naburige rechten (WNR). Mede dankzij zijn goede contacten met internationale federaties kwamen de rechten begin jaren negentig ook daadwerkelijk terecht bij musici, en niet bij werkgevers.

tekst: Jeroen Akkermans fotografie: Minke Faber

Toen Nederland in 1912 een nieuwe Auteurswet kreeg, kraaide er geen haan naar een soortgelijke regeling voor uitvoerende kunstenaars. Maar dat was een decennium later wel anders. 'Door de opkomst van de grammofoon, radio en geluidsfilm werden vrijwel overal opnames van uitvoerende musici zonder hun toestemming en zonder enige vergoeding gebruikt,'

vertelt Maurice Ferares, van 1956 tot en met 1991 secretaris van de Ntb. 'Bij veel openbare gelegenheden, zoals bioscopen, cafés of balletvoorstellingen, werden musici vervangen door geluidsopnames. Dit leidde tot een enorm verlies aan werkgelegenheid.'

De Ntb legde volgens Ferares al in 1927 – toen in Nederland de eerste geluidsfilm werd vertoond –

de vinger op de zere plek. Dat haalde echter toen, en ook tientallen jaren later, niet veel uit, al was het maar omdat de vakcentrale NVV, waarbij de Ntb was aangesloten, de omroepen steunde. 'En die zagen een wettelijke regeling voor artiesten absoluut niet zitten. Immers, zij zouden artiesten vergoedingen moeten betalen. Ook auteurs en acteurs waren bang

dat ze inkomsten zouden gaan missen. Dit heeft de invoering van een wet die uitvoerende musici en grammofoonproducenten beschermt, decennialang verhindert.'

Dertig jaar bedenktijd

Nadat een deel van de wereld in 1961 overstag ging en artiesten en platenproducenten 'rechten' toekende (zie kader), had Nederland nog dertig jaar bedenktijd nodig. 'De Ntb vond weinig steun bij de politiek,' vertelt Ferares. 'In de Tweede Kamer was het uiteindelijk de VVD'er Loek Hermans die platenproducenten en musici steunde. Dat heeft ertoe bijgedragen dat er in 1993 een Wet op de naburige rechten (WNR) tot stand kwam. Ook de studie over het belang van rechten voor uitvoerende kunstenaars is nuttig geweest, onder meer ter voorbereiding van de discussie in de Tweede Kamer begin jaren tachtig. De studie is verricht door de Universiteit van Amsterdam, op verzoek van de Ntb en Buma.'

Wat ook hielp was dat premier Lubbers de Olympische Spelen van 1992 naar Amsterdam wilde halen. Dat was niet onomstreden: diverse partijen waren bang dat dit meer zou gaan kosten dan opleveren, vertelt auteursrechtenveteraan mr. Willem Wanrooij, eind jaren tachtig vanuit de Kunstbond FNV nauw betrokken bij de onderhandelingen over de inhoud van de WNR. 'Lubbers stelde de critici gerust en zei: maak je

geen zorgen, we gaan veel verdienen aan de internationale tv-uitzendingen. Maar wat bleek: die uitzendingen waren alleen goed beschermd tegen piraterij als Nederland akkoord ging met een televisieverdrag van de Raad van Europa, en dat kon alleen als ons land zou toetreden tot Rome!'

Steun internationale federaties

Maar over wat er nu precies in die nieuwe wet moest komen staan, waren partijen het niet snel eens. 'Een van de hete hangijzers was bijvoorbeeld bij wie de rechten lagen in het geval van een dienstverband. Podiumkunstinstellingen en omroepen wezen op het auteursrechtmodel en wilden alle naburige rechten naar de werkgevers toetrekken. Ofwel: er moest een sterk werkgeversrecht komen. Achter de schermen pushte

WVC voor deze oplossing, die absoluut niet door de Rome-beugel kon.'

Ferares speelde als secretaris van de Ntb een belangrijke rol in het 'gevecht' over de inhoud van de WNR. 'Hij vertegenwoordigde de stem van de uitvoerende musici met verve en was er altijd bij als we op het ministerie van Justitie het wetsvoorstel bespraken. Heel waardevol was ook dat hij goede contacten onderhield met diverse internationale federaties. Hij zorgde ervoor dat er een delegatie van de FIM (Fédération Internationale des Musiciens) en de FIA (toneelkunstenaars) naar Den Haag kwam om de ambtenaren het werkgeversrecht uit het hoofd te praten. Dat heeft er zeker aan bijgedragen dat het werkgeversrecht in de definitieve WNR in afgezwakte vorm is opgenomen.' II

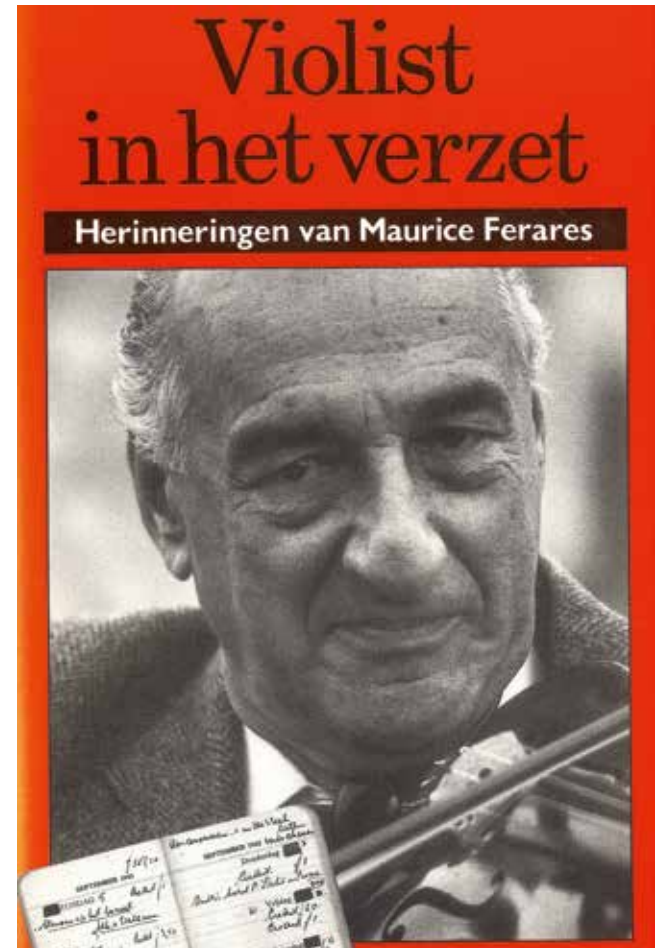
De weg naar Rome

In 1961 werden met de Conventie van Rome de rechten van artiesten en platenproducenten vastgelegd, samen met die van omroepen. Omdat die rechten verwantschap vertonen met het al veel langer bestaande auteursrecht, worden ze 'naburige rechten' genoemd. Alle landen die de Conventie van Rome onderschrijven, verplichten zich daarmee om de naburige rechten in wetgeving vast te leggen. Tot verrassing van onder meer de Ntb tekende Nederland niet. De Ntb verzocht de regering sindsdien diverse malen om de conventie te ondertekenen, onder meer middels een uitgebreid memorandum. Dit had effect. In 1972 vroeg het ministerie van Justitie om advies van de commissie Auteursrechten. De commissie verzocht op haar beurt de Ntb om

het standpunt van de vakbond nader toe te lichten. Daarop klom Ferares, voor de zoveelste maal, in de pen.

In de *Muziekwereld* van oktober 1972 schetste hij hoe de opkomst van radio, tv en geluidsdragers een WNR noodzakelijk maken en hoe moeizaam de weg daarnaartoe verliep. Zo was er de Tweede Wereldoorlog die aan alle initiatieven uit de jaren dertig een eind maakte. In 1948 pakte de Fédération Internationale des Musiciens (FIM) de kwestie weer op, samen met de aangesloten beroepsorganisaties, waaronder de Ntb. Ferares, die in 1951 op een congres in Wenen vicepresident werd van de FIM: 'Datzelfde congres nam in 1951 een conventietekst aan waarin

de rechten van uitvoerende kunstenaars en grammofoonproducenten werden vastgelegd. De auteurs bleven echter in de vorm van de Berner-Unie dwarsliggen en organiseerden in 1957 een tegenconferentie in Monaco, waaruit een alternatieve conceptwet rolde. Wij hebben toen aan de minister van Justitie geschreven dat het Monaco-concept niet door de beugel kon. Het belangrijkste bezwaar was dat uitvoerende kunstenaars in hun eigen land niet zouden worden beschermd.' In 1960 woonde Ferares namens de FIM de conferentie in Den Haag bij, waar een conventietekst werd aangenomen die een jaar later in Rome zou worden geaccepteerd. 'De Ntb vond de Haagse concepttekst nog niet bevredigend, maar vond het beter een onvolkomen conventie te steunen, dan vele jaren te wachten op een verdere vervolmaking van het ontwerp.'

Onder de leden

Rick Treffers

Rick Treffers pendelt sinds 2011 tussen Nederland en Spanje. Hij verwerkte zijn Spaanse ervaringen in zijn roman 'Ik wou dat ik jouw leven had', een combinatie van tourverslagen, dagboekfragmenten en fictie. Binnenkort brengt hij een nieuw album uit.

Wat doe je nu?

Rick Treffers (51) is naar eigen zeggen vooral muzikant. Maar wie zijn tourverslagen leest, ziet een schrijver aan het werk met een fijn pennetje en de nodige zelfspot. Zo schrijft hij na een optreden met zijn Spaanstalige project *El Turista Optimista* in een Spaans gehucht: 'Als ik klaar ben veert het publiek plotse-ling op. De familieleden van de bareigenaar maken namelijk ook muziek.' Als hij neerstrijkt in een Galicisch dorpje voor 'een moe-tje om de geleden financiële ver-liezen een beetje te verzachten' en harde heavy-metalklanken het barretje teisteren waarin hij gaat spelen: 'Het lijkt mij niet bepaald een setting waarin de ironische Spaanse luisterliedjes van mijn cd *Ser español* eenvoudig zullen gedijen. Mijn vermoeden blijkt juist.' Treffers, die afwisselend in Valencia en Nederland woont, heeft een deel van zijn hilarische Spaanse tourverslagen opgeno-men in zijn recent verschenen roman 'Ik wou dat ik jouw leven had'. Hierin voert hij min of meer zichzelf op en een journalist ge-naamd Dick Scheffers, een man

met een vaste baan, huis, vrouw en kinderen die jaloers is op het vrijbuitersbestaan van Treffers. Die benijdt op zijn beurt stiekem de bestaanszekerheid van de journalist, bijvoorbeeld wanneer hij in de middle of nowhere voor anderhalve man en een paardenkop staat te spelen en er thuis niemand is die op hem wacht. 'Momenten waarop de vertwijfeling toeslaat, ik denk dat iedereen die wel eens heeft. Dan kun je denken: hem vergaat het beter. Vandaar de boektitel 'Ik wou dat ik jouw leven had'. In de roman worstelen de per-sonages met de kloof tussen de wereld zoals hij is en zou moeten zijn. Het is Treffers bijvoorbeeld niet gelukt om te leven van zijn muziek. 'Daarvoor is mijn fanbase te klein. Toch blijf je in jezelf geloven en dromen. Ik klaag overigens niet: mijn fans zijn loyaal, het is een vaste kern die niet zomaar wegloopt, en ik kan deels doen wat ik het liefste doe, namelijk muziek maken,' aldus Treffers, die zijn inkomsten uit rondtoeren, auteursrechten en albumverkoop onder meer aanvult met het gidsen van toe-risten door Valencia.

Bovendien kent beroemd zijn ook zijn keerzijden, schrijft hij mild spottend. 'Eén van de leuke aspecten van het nog niet definitief doorgebroken zijn is dat je soms op achterafplekken komt waar Boudewijn de Groot of Coldplay hoogstwaarschijn-lijk nooit geweest zijn en nooit zullen komen, en op die plekken dingen meemaakt waar arrivés alleen maar van kunnen dromen.' De roman heeft ook een plot, want Scheffers is erop gebrand om de muzikant die in 2011 naar Spanje vertrok om zijn carrière een wending te geven, onderuit te halen. Er is dus conflictstof tus-sen beide mannen, 'maar wie wil weten hoe dit afloopt moet het boek maar lezen'. Treffers haalt in zijn boek ook stevig uit naar labels, managers en boekers. De kritiek komt er in de kern op neer dat muzi-kanten een stevige duit betalen voor werkzaamheden die niet of nauwelijks worden verricht. 'Labels beloven je te promoten, maar daar komt vaak niets van terecht. Of neem boekers. Rond 2005 gloorde er met mijn band Mist een doorbraak. Ons album *Bye Bye* werd goed ontvangen.

Er hing iets in de lucht. Reden waarom een bekende en suc-cesvolle boeker met ons in zee wilde. Nou denk je dan, nu zijn we eindelijk in goede handen. Een misvatting, want er werd in de maanden na het sluiten van het contract nauwelijks een optreden geboekt. Frustrerend, want, al weet je dat achteraf nooit zeker, het moment om de kansen te pakken leek gepas-seerd.' Treffers besloot daarom het heft in eigen handen te nemen. 'Op een gegeven moment heb je daar voldoende kennis en contacten voor. Wat ook wel hielp is dat ik jarenlang als freelance muziek-journalist heb gewerkt, voor verschillende tijdschriften. Daar leer je een hoop van. Maar ik zou beginnende artiesten niet aanraden zelf labeltje te spelen. Bovendien kan het best goed

gaan hoor, tussen jou en een label. Als je als artiest helemaal achter je muziek en imago staat en een platenmaatschappij kiest die daar écht affiniteit mee heeft, is de kans op een mismatch en wanprestaties een stuk kleiner. Dat een label groot en sterk is, is niet zo relevant. Neem de tijd om

erachter te komen of jij en een maatschappij bij elkaar passen, zou ik zeggen.' **Wat heb je aan de Ntb gehad?** 'Ik ben in 1994 lid geworden omdat het me belangrijk leek om lid te zijn van een vakbond. Het betaalde zich al snel uit via de in-

strumentenverzekering. Die heb ik nog steeds. Daarnaast heeft de Ntb in 2004 bemiddeld tussen mij en een medeorganisator van een huiskamerconcertserie. Wij kregen een conflict en op mijn verzoek trad de Ntb op als medi-ator. Dat stelde ik erg op prijs. Waarschijnlijk neem ik bin-

nenkort weer contact op. Een Spaans label is mij nog steeds een bedrag schuldig. Het is te klein om naar de rechter te gaan en te veel om te laten lopen. Ik ben benieuwd wat de Ntb zal adviseren.'

Jeroen Akkermans

foto: Nuria Andrés Sáez

Fiscale en administratieve dienstverleners, ook voor ZZP-ers

Zakelijke kracht en persoonlijke aandacht

Specialisten in artiestenzaken zoals:

- belastingaangiften
- jaarrekeningen
- fiscale advisering

Bezoek- en postadres:
Zielhorsterweg 57
3813 ZX Amersfoort
Tel.: 033-489 29 30
Fax: 033-445 02 20
info@bouwmanveldhuijzen.nl

Verzekeringen op maat

Iedere Nederlander wordt geacht de wet te kennen. Dat is een veelgehoorde uitspraak maar in de praktijk komt hiervan weinig terecht. Wetskennis is voer voor specialisten en er worden veel rechtszaken gehouden over de uitleg van bepaalde wetsartikelen. Een aantal basisprincipes van de wetgeving wordt echter wel geacht algemeen bekend te zijn. Denk hierbij aan het verschil tussen 'mijn en dijn' maar ook aan welke schade iemand kan oplopen of veroorzaken in zijn dagelijks handelen.

Schade kan tot enorme claims leiden

In de dagelijkse praktijk kan door een kleine onachtzaamheid gemakkelijk grote schade ontstaan. Denk hierbij aan de gevaren in het verkeer waarbij je als fietser of voetganger door een kleine onoplettendheid grote schade kan veroorzaken bij een andere partij. Denk aan een voetganger die door jouw toedoen ten val komt en bijvoorbeeld een heup breekt. Alle medische kosten, inkomstenderving en alle extra kosten die deze persoon maakt, worden op de veroorzaker verhaald.

Dit kan tot enorme claims leiden. Nu hebben veel mensen wel een particuliere aansprakelijkheidsverzekering die dit soort risico's afdekt tegen een relatief geringe premie. Maar de naam van de verzekering zegt het al. Het gaat alleen om je particuliere activiteiten.

Ntb-combipolis

Ben je in loondienst en verricht je werkzaamheden in opdracht van je werkgever en veroorzaak je schade aan een andere partij, dan zal veelal je werkgever hiervoor moeten opdraaien. Maar wat als je zelfstandig werkzaam bent als zzp-er of zelf bepaalde activiteiten ontplooit, zoals

optredens of lesgeven? Dan ben je zelf verantwoordelijk als je schade aan derden toebrengt. En dit soort risico's zijn niet verzekerd onder de particuliere aansprakelijkheidsverzekering. Speciaal hiervoor is de Ntb-combipolis ontstaan. Een aansprakelijkheidsverzekering die particuliere activiteiten van jou en je eventuele gezin verzekert en ook dekking verleent wanneer je zelfstandig werkzaam bent. Kortom: altijd verzekerd tegen aanspraken van derden.

Rechtbijstandverzekering

Een aansprakelijkheidsverzekering is eigenlijk een 'must' voor elke Nederlander. Het beschermt immers niet alleen je vermogen tegen aanspraken van derden, maar is ook een morele zekerheid tegenover anderen. Lijd je verhalen op de schadeveroorzakende partij, dan heb je juist een polis nodig die jou bijstand biedt. Dit kan door middel van een rechtbijstandverzekering. Een jurist van een rechtbijstandverzekeraar gaat voor jou proberen de schade te verhalen, desnoods tot in de rechtbank. Ook hiervoor wordt via de Ntb een verzekering aangeboden die verdergaat dan de rechtbijstanddekking die in

het lidmaatschap van de Ntb is begrepen.

Voor beide verzekeringen vind je meer informatie op de website www.ntb.nl, op het besloten ledendeel van de Ntb-site. Hier vind je informatie over alle verze-

keringen die met korting via de Ntb worden aangeboden. Zoals in het begin van dit artikel vermeld, is kennis van de wetgeving belangrijk. Je kunt echter als lid van de Ntb altijd terugvallen op specialisten die je hierin kunnen bijstaan.

**ADVIESGROEP
VAN DER ROEST**

Het Ntb-pakket:

- Instrumentenverzekering
- Aansprakelijkheidsverzekering
- Aansprakelijkheidsverzekering-Combi
- Doorlopende Reisverzekering
- Inboedelverzekering
- Uitvaartverzekering
- Autoverzekering
- Opstalverzekering
- Zorgverzekering

**Wij weten wat
er speelt!**

Word nu lid!

www.ntb.nl of bel: 020 620 31 31

Wat heb je aan de Ntb?

- Juridische check contracten.
- Rechtsbijstand bij problemen met opdrachtgevers, inning achterstallige gages en weigering uitkeringen.
- Goedkoopste instrumentenverzekering met (wereld)dekking bij optredens.
- Begeleiding en advies over: de rechtsvorm die het beste bij je bedrijf past, belastingen en ouderdomspensioen.
- Zakelijke kennis van en netwerk binnen de muziek- en podiumwereld.
- Goedkope factureringsservice en loonadministratie optredens via artiestenverloningen.nl.
- Advies op maat over opbouw (muziek)carrière of lespraktijk, aanvragen van subsidies, maken van geluidsopnamen/cd's.

De Ntb is dé vakorganisatie voor musici